

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 481

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 5 iulie 2002

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
		491/185. — Ordin al ministrului sănătății și familiei și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate privind modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății și familiei și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 72/44/2002 pentru aprobarea listelor cuprinzând denumirile comune internaționale (DCI) ale medicamentelor din Nomenclatorul de medicamente și produse biologice de uz uman, de care beneficiază asigurații, pe bază de prescripție medicală în tratamentul ambulatoriu, cu și fără contribuție personală, și a sistemului de compensare a prețurilor cu amănuntul la unele medicamente de uz uman, cu modificările și completările ulterioare	32
621. — Hotărâre pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat.....	1-24		
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
251. — Ordin al ministrului muncii și solidarității sociale privind aprobarea Regulamentului de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii.....	24-31		

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 14 din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă Normele metodologice privind organizarea și desfășurarea procedurii de selecționare a investitorilor eligibili și stabilirea principalelor tipuri de proiecte de parteneriat public-privat, prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Se aprobă Normele metodologice privind modul de elaborare a studiului de fezabilitate și a studiului de fezabilitate pentru proiectele de parteneriat public-privat, desfășurarea negocierilor cu investitorii selectați și conținutul

standard al contractului de parteneriat public-privat, prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Se aprobă Normele metodologice privind calculul costurilor de proiect și al costului comparativ de referință, prevăzute în anexa nr. 3.

Art. 2. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul lucrărilor publice,
transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

NORME METODOLOGICE

privind organizarea și desfășurarea procedurii de selecționare a investitorilor eligibili și stabilirea principalelor tipuri de proiecte de parteneriat public-privat

1. Definiții

1.1. *Anunț de intenție* — documentul formal publicat de autoritatea publică în vederea demarării unei proceduri de realizare a unui proiect de parteneriat public-privat, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat.

1.2. *Document atașat anunțului de intenție sau document atașat* — documentul întocmit de autoritatea publică pentru a comunica tuturor investitorilor interesați descrierea proiectului avut în vedere, descrierea serviciilor necesare, programul de implementare a proiectului, cerințele de capacitate și criteriile de selecție a investitorilor, precum și modalitatea de selecție a investitorilor interesați.

2. Tipuri de proiecte de parteneriat public-privat

2.1. În sensul Ordonanței Guvernului nr. 16/2002, parteneriatul public-privat se poate realiza prin diverse tipuri de contracte, în funcție de nivelul de implicare a investitorului.

2.2. Tipurile principale de proiecte de parteneriat public-privat sunt:

a) *proiectare—construcție—operare (DBO)* — un contract între autoritatea publică și investitor, în care proiectarea (începând cu faza de proiect tehnic), construcția și exploatarea sunt transferate investitorului pe o durată de maximum 50 de ani. Contractul poate include și finanțarea proiectului public-privat de către investitor. Contractul poate prevedea faptul că investitorul asigură și servicii prin intermediul proiectului public-privat. La finalizarea contractului bunul public este transferat, cu titlu gratuit, autorității publice, în bună stare și liber de orice sarcină sau obligație, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002;

b) *construcție—operare—reînnoire (BOR)* — investitorul își asumă finanțarea, construcția și costurile pentru opera-re și întreținerea bunului public, pe o durată de maximum 50 de ani. Investitorului i se permite să perceapă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, tarife corespunzătoare pentru utilizarea bunului public pentru o perioadă stabilită. În acest mod investitorul poate să recupereze investiția și să finanțeze întreținerea și poate să asigure un profit rezonabil. Aceste niveluri de tarifare sunt stabilite în prima ofertă a investitorului. Ulterior investitorului i se permite să renegocieze nivelul de tarifare la reînnoirea dreptului de exploatare a facilității pentru o nouă perioadă, la expirarea perioadei stabilite inițial, dacă aceasta a fost mai mică de 50 de ani. Durata totală a contractului inițial și a noii perioade nu poate depăși 50 de ani în total. La finalizarea contractului bunul public este transferat, cu titlu gratuit, autorității publice, în bună stare și liber de orice sarcină sau obligație, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002;

c) *construcție—operare—transfer (BOT)* — un contract în care investitorul își asumă construcția, incluzând finanțarea, exploatarea și întreținerea unui bun public. Investitorului i se permite să perceapă tarife de utilizare pentru a-și recupera investiția și a-și acoperi costurile de întreținere, inclusiv pentru a obține un profit rezonabil. La finalizarea contractului bunul public este transferat, cu titlu gratuit, autorității publice, în bună stare și liber de orice sarcină sau obligație, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002;

d) *leasing—dezvoltare—operare (LDO)* — un contract încheiat între autoritatea publică și investitor, în care investitorul preia în leasing un bun public existent (având

inclusiv dreptul de a obține venituri din furnizarea anumitor servicii), pentru o perioadă care nu poate depăși 50 de ani. În acest tip de contract investitorul nu este obligat să investească în bunul public. La finalizarea contractului bunul public este transferat, cu titlu gratuit, autorității publice, în bună stare și liber de orice sarcină sau obligație, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002;

e) *reabilitare—operare—transfer (ROT)* — un contract între autoritatea publică și investitor, în care bunul public este transferat investitorului. Investitorul finanțează, reabilitează, operează și întreține bunul public pentru o anumită perioadă, care nu poate depăși 50 de ani. După această perioadă bunul public este transferat, cu titlu gratuit, autorității publice, în bună stare și liber de orice sarcină sau obligație, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002.

3. Principii de bază

3.1. Procedura de selecționare a investitorilor eligibili are la bază principiul competiției libere între potențialii investitori.

3.2. Evaluarea candidaturilor investitorilor se face strict în concordanță cu un set de criterii precis cuantificabile, stabilit și aprobat de autoritatea publică și precizat atât în documentul atașat, cât și în anunțul de intenție.

3.3. Comisia de evaluare a scrisorilor de intenție este obligată să păstreze confidențialitatea absolută a tuturor informațiilor și conținutului tuturor documentelor puse la dispoziție de investitori.

3.4. Pe tot parcursul procedurii de primire de scrisori de intenție și de evaluare a acestora autoritatea publică și comisia de evaluare vor respecta următoarele elemente cheie ale procesului:

a) Respectarea programului de desfășurare a procedurii, stabilit de autoritatea publică

Procedura de selecție trebuie să se desfășoare în strictă concordanță cu programul stabilit și aprobat anterior de autoritatea publică.

b) Claritatea comunicării cerințelor autorității publice

Cerințele autorității publice, orice element prevăzut a prezenta un risc pentru proiect, precum și restricțiile pentru bunul mers al proiectului trebuie să fie clare pentru a fi bine înțelese și efectiv comunicate investitorilor.

c) Probitate și independență

Pe tot parcursul procesului de evaluare membrii comisiei de evaluare trebuie să facă dovada unei probități morale și profesionale absolute, asumată prin declarații de confidențialitate și de imparțialitate, ale căror modele sunt prevăzute în anexele nr. 1.1 și 1.2.

4. Etapele procesului de definire a proiectului public-privat și de selecție a scrisorilor de intenție

4.1. Procesul de definire a proiectului public-privat și de selecție a investitorilor capabili să realizeze proiectul se desfășoară în etape, după cum urmează:

a) elaborarea și aprobarea studiului de fezabilitate de către autoritatea publică;

b) elaborarea documentului atașat la anunțul de intenție;

c) constituirea comisiei de evaluare a scrisorilor de intenție de către autoritatea publică și numirea ei prin ordin sau decizie, după caz;

d) elaborarea și aprobarea criteriilor de evaluare, grilelor de punctaj și a modului de tratare a scrisorilor de intenție întârziate sau primite nesigilate și aprobarea acestora prin decizie/ordin de către autoritatea publică;

- e) publicarea anunțului de intenție;
- f) distribuirea, fără plată, a documentului atașat la anunțul de intenție;
- g) primirea și înregistrarea plicurilor ce conțin scrisorile de intenție elaborate de investitorii interesați;
- h) convocarea comisiei de evaluare și deschiderea plicurilor conținând scrisorile de intenție în prezența tuturor membrilor comisiei;
- i) evaluarea scrisorilor de intenție și a documentelor anexate la acestea;
- j) întocmirea raportului de evaluare, adjudecare și prezentarea acestuia autorității publice spre aprobare;
- k) invitarea investitorilor selectați la negocierea și semnarea acordului de proiect.

5. Condiții generale privind întocmirea documentului atașat la anunțul de intenție

5.1. Documentul atașat la anunțul de intenție reprezintă un element deosebit de important în procesul de selecție a investitorilor eligibili. Scopul acestui document este:

- avizarea formală a potențialilor investitori cu privire la proiectul public-privat și la serviciile pe care autoritatea publică se așteaptă să le găsească pe piață;
- să informeze potențialii investitori despre programul de implementare vizat, criteriile de evaluare și pașii care urmează să fie efectuați în implementare;
- pe baza acestuia să se primească scrisori de intenție din partea investitorilor potențiali, care să permită autorității publice să își formuleze un punct de vedere privind investitorii capabili să realizeze proiectul public-privat cât mai aproape posibil de obiectivele proiectului.

5.2. Documentul atașat trebuie să furnizeze informații suficiente și coerente pentru ca potențialii investitori să prezinte scrisori de intenție complete pe baza cărora autoritatea publică să facă o selecție fundamentată.

6. Elaborarea documentului atașat

6.1. Documentul atașat trebuie să conțină informații suficiente pentru a permite investitorilor potențiali să își formuleze un punct de vedere în ceea ce privește capacitatea tehnică, economică și financiară necesară pentru realizarea proiectului public-privat și totodată să ofere clarificări asupra riscurilor proiectului și modului în care se va face distribuția riscurilor între autoritatea publică și investitor.

6.2. Documentul atașat trebuie să includă cel puțin:

- a) o scurtă descriere a autorității publice inițiatore, împreună cu atribuțiile și responsabilitățile sale legate de proiectul public-privat;
- b) o descriere sumară a proiectului public-privat, a obiectivelor sale și a modului în care se încadrează în strategia și prioritățile autorității publice;
- c) propunerea de distribuție a riscurilor de proiect (matricea de distribuție a riscurilor);
- d) detalii privind categoria și tipurile de bunuri și servicii pe care trebuie să le furnizeze investitorul în cadrul proiectului public-privat;
- e) calendarul proiectului public-privat, incluzând datele momentelor cheie pentru implementarea proiectului;
- f) restricțiile specifice relevante, incluzând nivelul de finanțare din partea autorității publice, dacă este cazul;
- g) principiile comerciale aplicabile, incluzând mecanismele de plată propuse în cadrul proiectului public-privat (până la nivelul la care acesta a fost deja previzionat de autoritatea publică);
- h) detalii privind baza de evaluare a scrisorilor de intenție care trebuie să acopere, fără a se limita la acestea, următoarele:

- performanțele anterioare ale investitorului în realizarea de proiecte similare;

- balanța capacităților și expertizei membrilor asociației de investitori, precum și capacitatea acestora de a lucra împreună;
- capacitatea investitorului de a îndeplini cerințele financiare ale proiectului public-privat;
- probitate demonstrată a fiecărui membru în asociația de investitori;

i) termenii și condițiile generale ale documentului atașat, incluzând:

- o declarație a autorității publice, din care să reiasă clar faptul că aceasta își rezervă în mod exclusiv și necontestabil dreptul de a nu continua proiectul public-privat;

— declararea faptului că autoritatea publică nu va rambursa nici unuia dintre investitorii participanți la selecție costurile realizate de aceștia ca urmare a pregătirii scrisorilor de intenție sau altor activități desfășurate pe timpul negocierilor;

— detalii privind modul în care vor fi protejate drepturile de proprietate intelectuală menționate în scrisoarea de intenție și anexele sale. În mod obișnuit autoritatea publică trebuie să dea garanții că informațiile prezentate de ofertant în scrisoarea de intenție nu vor fi divulgate; totuși autoritatea publică își rezervă dreptul de a utiliza unele comentarii ale investitorilor în etapele următoare de pregătire a proiectului public-privat;

— declararea faptului că autorității publice nu i se poate cere și aceasta nu are intenția de a da nici un fel de relații privind documente sau informații extrase din dosarele celorlalți ofertanți, ci numai date referitoare la propria ofertă;

— formatul, data și locul primirii scrisorilor de intenție;

j) informațiile pe care investitorii trebuie să le prezinte în răspunsul lor. Acestea includ cel puțin:

— detalii privind investitorul, incluzând detalii pentru fiecare membru al asociației de investitori, dacă acesta este o asocierie, natura și forma relației dintre aceștia și condițiile generale ale acordului dintre aceștia, în cazul în care investitorul intenționează să formeze o companie de proiect;

— o imagine generală a propunerii de abordare a proiectului public-privat — numai la nivelul necesar pentru a garanta faptul că orice soluție creativă a investitorului va fi inclusă în acordul de proiect — și pentru a demonstra că investitorul înțelege cerințele autorității publice;

— informații privind expertiza și capacitatea investitorului și, de asemenea, justificarea posibilității de satisfacere a cerințelor proiectului;

— detalii privind poziția financiară a fiecărui membru al asociației de investitori, precum și posibilele surse financiare colaterale, dacă este cazul;

— informații privind cerințele de confidențialitate și eventualele posibile conflicte de interes;

— confirmarea că nici investitorul și nici membrii asociației de investitori nu au un conflict de interese actual sau potențial;

— evidența/dovada capacității investitorului de a gestiona nivelul propus de alocare a riscurilor.

6.3. Anunțul de intenție și documentul atașat sunt supuse aprobării conducătorului autorității publice, împreună cu programul de desfășurare a procedurii de selecție, comisia de evaluare a scrisorilor de intenție, criteriile de evaluare, grilele de punctaj și modul de tratare a scrisorilor de intenție întârziate sau primite nesigilate.

6.4. Conținutul general al documentului atașat este prezentat în anexa nr. 1.3.

6.5. Structura și formatul standard ale scrisorilor de intenție sunt prezentate în anexa nr. 1.4.

7. Anunțul de intenție

7.1. În conformitate cu prevederile art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002, autoritatea publică este obligată să publice un anunț de intenție în Monitorul Oficial al

României, Partea a VI-a. În anexa nr. 1.5 este prezentat modelul anunțului de intenție.

7.2. Pentru a oferi tuturor părților interesate posibilitatea de a răspunde la anunțul de intenție autoritatea publică poate să publice același anunț prin mass-media și, concomitent, să transmită un exemplar al cererii către eventualii candidați cunoscuți ca având capacitatea de a îndeplini cerințele proiectului public-privat.

7.3. Autoritatea publică este obligată să distribuie documentul atașat tuturor investitorilor interesați.

7.4. În funcție de natura proiectului public-privat, autoritatea publică poate organiza întâlniri pregătitoare cu părțile interesate în același timp. Aceste întâlniri vor avea ca unic scop prezentarea de către autoritatea publică a intențiilor și necesităților sale în legătură cu proiectul.

7.5. Autoritatea publică, în baza eventualelor propuneri ale investitorilor, nu poate aduce modificări la anunțul de intenție, dar poate lua în considerare acele propuneri formulate care pot conduce la îmbunătățirea proiectului public-privat, în cadrul negocierilor.

8. Prezentarea scrisorilor de intenție

8.1. În limita termenului specificat în anunțul de intenție investitorii transmit autorității publice scrisoarea de intenție sigilată. Până la expirarea termenului de 60 de zile, precizat la art. 5 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002, autoritatea publică este obligată să păstreze securitatea și integritatea pachetelor sigilate conținând scrisorile de intenție.

8.2. Scrisorile de intenție pot fi transmise prin poștă, curier rapid sau depuse direct de un reprezentant al investitorului la adresa menționată în anunțul de intenție, cu confirmare de primire. Investitorii interesați își asumă integral orice risc legat de prezentarea scrisorilor de intenție în termenul, sub forma și în modalitatea de predare solicitate în anunțul de intenție.

8.3. Autoritatea publică nu își asumă nici un fel de responsabilitate pentru scrisorile de intenție pierdute, întârziate sau care au fost recepționate fără sigilii, indiferent de cauza care a produs acest eveniment.

8.4. Autoritatea publică este în drept să hotărască procedura de tratare a scrisorilor de intenție întârziate sau nesigilate.

9. Comisia de evaluare a scrisorilor de intenție

9.1. Pentru evaluarea scrisorilor de intenție autoritatea publică numește prin decizie sau ordin, după caz, o comisie de evaluare compusă din specialiști din cadrul autorității publice. Prin aceeași decizie sau ordin, după caz, este numit și președintele comisiei. Comisia poate fi completată și cu specialiști din afara autorității inițiatoare.

9.2. Printre persoanele numite în comisia de evaluare trebuie să se numere cel puțin un specialist tehnic, financiar și un consilier juridic specializat în contracte comerciale.

9.3. Autoritatea publică poate opta pentru utilizarea unor agenți economici sau consultanți de specialitate, pe bază de contract, în vederea întăririi capacității de evaluare a comisiei.

9.4. Selecția agenților economici sau a consultanților de specialitate pentru participarea la comisiile de evaluare se face prin selecție de oferte.

9.5. Persoanele nominalizate în comisia de evaluare vor depune o declarație formală de imparțialitate și una de confidențialitate.

10. Deschiderea scrisorilor de intenție și evaluarea acestora

10.1. La data și ora stabilite comisia de evaluare se întrunește în vederea deschiderii scrisorilor de intenție. Desfășurarea procesului de deschidere a scrisorilor de

intenție este descrisă într-un proces-verbal de ședință semnat de toți membrii prezenți la deschidere.

10.2. La ședința de deschidere a scrisorilor de intenție nu pot participa decât membrii nominalizați în decizia de numire. Reprezentarea membrilor de către alte persoane nu este permisă.

10.3. Evaluarea scrisorilor de intenție se face de către fiecare membru al comisiei pe baza criteriilor de evaluare și a grilelor de punctaj aprobate de autoritatea publică.

10.4. Examinarea scrisorilor de intenție în afara locului desemnat în mod expres pentru această activitate este interzisă.

10.5. Membrii comisiei de evaluare sunt obligați să păstreze confidențialitatea absolută asupra oricăror documente, date și informații conținute sau atașate la scrisorile de intenție. Nerespectarea confidențialității absolute atrage consecințele stabilite de reglementările în vigoare.

10.6. În termen de 30 de zile de la data limită de depunere a scrisorilor de intenție comisia de evaluare este obligată să se întrunească pentru finalizarea procedurii de selecție și întocmirea recomandărilor sale către autoritatea publică.

10.7. Rezultatul evaluării și recomandările propuse de comisie sunt menționate într-un proces-verbal de evaluare a scrisorilor de intenție, redactat și semnat de toți membrii comisiei și aprobat de autoritatea publică.

10.8. Procesul-verbal de evaluare va include lista investitorilor selecționați și motivele neselecționării celorlalți investitori. Decizia comisiei de evaluare se adoptă cu majoritatea calificată a două treimi din numărul membrilor săi. Președintele comisiei de evaluare a scrisorilor de intenție are drept de veto.

10.9. Membrii comisiei de evaluare care votează împotriva vor menționa în scris motivele deciziei lor. Autoritatea publică nu are dreptul de a lua nici un fel de măsuri administrative sau coercitive împotriva acestor membri.

10.10. Membrii comisiei de evaluare sunt indemnizați de autoritatea publică într-un quantum stabilit prin decizia acesteia de numire a comisiei de evaluare, în limita sumelor prevăzute în bugetul autorității publice cu această destinație.

10.11. Tentativa investitorilor de a influența unul sau mai mulți membri ai comisiei de evaluare conduce automat la eliminarea investitorului în cauză din procesul de analiză și selecție.

10.12. Comisia de evaluare își încetează funcționarea o dată cu aprobarea raportului de evaluare de către autoritatea publică.

11. Pregătirea și semnarea acordului de proiect

11.1. În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002, autoritatea publică încheie cu fiecare dintre investitorii selecționați un acord de proiect.

11.2. Acordul de proiect definește precis obligațiile și drepturile părților, precum și modalitățile de stingere a obligațiilor reciproce pe durata negocierilor.

11.3. Conținutul și forma acordului de proiect se negociază de reprezentanți ai autorității publice cu fiecare dintre investitorii selecționați, plecându-se de la acordul de proiect-cadru prezentat în anexa nr. 1.6.

11.4. La fiecare acord de proiect se anexează scrisoarea de intenție a investitorului împreună cu documentele atașate prezentate de investitor, anexă care devine parte integrantă a acestui acord.

11.5. Anexele nr. 1.1—1.7 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

ANEXA Nr. 1.1
la normele metodologice

DECLARAȚIE DE CONFIDENȚIALITATE

Subsemnatul, membru în comisia de evaluare a scrisorilor de
(nume, prenume, date de identificare)
intenție pentru selecția investitorilor capabili să realizeze proiectul,
(se denumeste proiectul)

declar pe propria răspundere următoarele:

Prin termenul *informație* înțeleg orice dată, document, grafic, hartă, planuri de execuție, programe de calculator, baze de date și altele asemenea stocate prin orice mijloc și, de asemenea, orice informație pusă la dispoziție de autoritatea publică sau de investitor în legătură directă ori indirectă cu proiectul sau cu activitatea autorității publice.

Voi trata orice informație la care am acces sau mi-a fost dată ori adusă la cunoștință drept secretă și confidențială și nu o voi transmite unei terțe părți fără aprobarea în scris a autorității publice.

Această obligație nu se aplică în cazul în care transmiterea se face ca o consecință a unei obligații legale în vigoare.

Informațiile pe care le dețin le voi folosi în unicul scop de a efectua evaluarea scrisorilor de intenție pentru proiect.

Mă angajez să nu copiez, să nu multiplic și să nu reproduc informația fără aprobarea conducătorului autorității publice și să nu permit persoanelor din afara comisiei de evaluare să intre în contact cu informația și voi lua toate măsurile rezonabil posibile pentru a împiedica accesul la informația aflată sub controlul meu, precum și copierea acesteia.

Voi restitui imediat, la cererea autorității publice, toate informațiile secrete sau confidențiale aflate în posesia ori sub controlul meu.

Voi informa imediat autoritatea publică dacă am cunoștință despre orice acces neautorizat la orice informație și modul în care a avut loc acest acces.

Dau prezenta declarație de confidențialitate pe propria răspundere, cunoscând prevederile legale române cu privire la confidențialitatea și păstrarea secretului informației.

Numele și prenumele

Data

Semnătura

ANEXA Nr. 1.2
la normele metodologice

DECLARAȚIE DE IMPARȚIALITATE

Subsemnatul,
(se înscrie numele întreg)

angajat al,
(se înscriu denumirea și adresa)

declar pe propria răspundere că nu am:

— nici un interes financiar în;
(titlul proiectului public-privat)

— nici un interes financiar față de oricare potențial investitor interesat;

— nici o rudă sau prieten apropiat având interese financiare în legătură cu subiectul sau cu potențialii investitori interesați;

— nici o afinitate sau înclinație personală care ar putea să îmi afecteze deciziile în legătură cu procesul de selecție;

— nici o obligație personală sau debite financiare ori de altă natură față de nici un investitor, care ar putea să îmi afecteze deciziile în legătură cu procesul de selecție; sau

— nici un alt conflict de interese, cu excepția următoarelor:

1.

2.

3.

4.

5.

Mă angajez să prezint o nouă declarație care să prezinte în detaliu orice conflict, conflict potențial sau conflict aparent care ar putea apărea pe parcursul procesului pentru care am fost nominalizat, de îndată ce o astfel de situație s-ar ivi. În această situație fiind, mă angajez să accept orice măsură dispusă de autoritatea publică care m-a nominalizat, inclusiv înlocuirea mea.

Semnătura

Data

Conținutul cadru al documentului atașat

Această anexă detaliază principalele părți și conținutul cadru al documentului atașat anunțului de intenție. Tabelul următor reprezintă un model de sprijin pentru autoritatea publică în vederea elaborării documentului atașat.

În practică fiecare document atașat trebuie să fie elaborat ținând cont de necesitățile particulare ale proiectului și, din aceste considerente, capitolele și conținutul solicitat poate fi micșorat sau mărit.

Capitol	Conținut
Introducere	Acest capitol trebuie să ofere o viziune generală a proiectului și să confirme că acesta va fi dezvoltat în cadrul legal existent pentru parteneriatele public-private.
Descriere generală	Acest capitol prezintă investitorilor poziția proiectului în contextul politicii generale a autorității publice și, totodată, face o introducere a proiectului și scopurilor sale. Printre acestea se includ: <ul style="list-style-type: none"> • O sumară descriere a investițiilor făcute în legătură cu viitorul proiect. • Descrierea autorității publice inițitoare împreună cu statutul său și cu obiectivele sale în raport cu politica guvernului (autorității locale) referitoare la acest proiect.
Proiectul	Acest capitol oferă investitorilor informațiile necesare pentru înțelegerea proiectului și scopurilor sale. Informațiile conținute trebuie să cuprindă: <ul style="list-style-type: none"> • Identificarea obiectivelor proiectului și a serviciilor pe care autoritatea publică dorește să le obțină. • Detalii privind amplasamentul și caracteristicile proiectului. • Referințe cu privire la orice considerație de mediu care este cunoscută ca având impact asupra proiectului. • Standardele tehnice ale proiectului.
Alocarea riscului	Acest capitol trece în revistă alocarea riscurilor de proiect acceptabilă pentru autoritatea publică cu indicarea acelor categorii pentru care autoritatea publică este dispusă să negocieze. De asemenea secțiunea include matricea de repartitie a riscurilor de proiect care detaliază fiecare risc major și cui îi va fi alocat fiecare risc. Anexa 1.7. la prezentele norme metodologice prezintă cadrul general al matricei de risc și distribuția acestuia între parteneri.
Evaluare	Acest capitol identifică elementele cheie de calcul, cum ar fi: <ul style="list-style-type: none"> • Sursele potențiale de venit • Valori de bază privind plăți în cadrul contractului • Perioade de contract • Durata proiectului, etc.

*) Anexa nr. 1.3 este reprodusă în facsimil.

Capitol	Conținut
Principii comerciale aplicabile	Acest capitol se include pentru a informa investitorii despre cerințele comerciale ale proiectului, permițându-le să își formeze o imagine asupra capacității lor de a putea gestiona proiectul. Acestea pot include detalii privind modul de operare, cerințele de operare și modul în care se face aceasta, furnizarea de capital și echipamente, leasingul, responsabilități privind obținerea de aprobări, planificarea implementării, măsuri de protecția mediului, dezvoltări ulterioare. Toate aceste elemente vor putea fi luate în considerare la fazele următoare de selecție a investitorilor.
Procesul de evaluare	Acest capitol detaliază procesul de evaluare.
Criterii de evaluare	<p>Acest capitol detaliază criteriile de evaluare a scrisorilor de intenție. Criteriile fixate trebuie să se refere strict la capacitatea investitorului de a îndeplini cerințele autorității publice. Autoritatea publică va trebui să stabilească clar modul în care criteriile fixate se reflectă asupra fiecărui posibil membru al unei eventuale asocieri. Criteriile trebuie să includă:</p> <p>Finanțare:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Capacitatea financiară a asociației de investitori, resursele sale financiare, credibilitatea acestora pe piețele financiare și ultimele ratinguri acordate acestora de instituțiile internaționale de rating (Moody, Standard & Poors, etc.), în cazul proiectelor mari, sau alte dovezi concludente pentru celelalte proiecte. – Nivelul angajamentelor financiare pe care participanții la asocieri doresc să le mobilizeze și sursa dovedită a acestora. <p>Aspecte comerciale:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Demonstrarea faptului că asociația a înțeles alocarea riscurilor de proiect. – Modul în care investitorul acceptă matricea riscurilor de proiect. <p>Furnizarea proiectului:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Demonstrarea capacității de îndeplinire a cerințelor de realizare a proiectului așa cum a fost el solicitat prin anunțul de intenție – Capacitate demonstrată de a realiza proiecte similare. – Capacitate demonstrată de a realiza proiectul și nivelul de servicii cerut la un cost competitiv. – Angajamentele curente ale investitorului și a fiecăruia din membrii asocierii, dacă este cazul. – Modalitatea globală de abordare a proiectului (ca o modalitate de demonstrare a înțelegerii proiectului). – Demonstrarea faptului că fiecare și toți membrii unei asociații se angajează să participe la proiect. – Orice detalii privind disputele comerciale anterioare. <p>Capacitate și experiență similară:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Demonstrarea capacității investitorului și membrilor asociației în vederea realizării proiectului. – Capacitatea de a realiza proiectul în condițiile de calitate solicitate. – Programul de asigurare a calității pentru proiect.
Termeni și condiții generale	<p>Acest capitol detaliază termenii și condițiile în care se prezintă scrisorile de intenție. Printre acestea se includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Responsabilitatea investitorilor de a îndeplini, pe parcursul întregului proces de selecție și negociere, toate cerințele normative și legale. – Data de închidere a perioadei de primire a scrisorilor de intenție și locul unde se prezintă acestea, incluzând modalitățile de tratare a scrisorilor întârziate sau primite ne-sigilate. – Numărul de copii și formatul scrisorilor de intenție și ale documentelor atasate precum și modul de prezentare a acestora

Capitol	Conținut
	<p>(ambalare, sigilare, etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Detalii privind cererile de clarificare și modul lor de tratare. - Dreptul exclusiv al autorității publice de a solicita informații suplimentare și referințe de la terți, în legătură cu oricare document sau informație furnizate de investitor. - Dreptul autorității publice de a cere orice informație suplimentară. - Modul în care vor fi protejate drepturile de proprietate intelectuală. - Solicitarea expresă ca toți investitorii să păstreze confidențialitatea absolută asupra datelor furnizate de autoritate. - Declararea explicită a faptului că investitorii acceptă că scrisorile de intenție și toate documentele depuse devin proprietatea autorității publice care le-a solicitat. - Notificarea faptului că autorității publice nu i se poate cere și aceasta nu are intenția de a da nici un fel de relații privind documente sau informații extrase din dosarele celorlalți ofertanți, ci numai date referitoare la propria ofertă;
Drepturi exclusive	<p>Acest capitol are ca scop să prezinte drepturile exclusive ale autorității publice. Acestea vor include:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neacceptarea responsabilității autorității publice pentru orice pierderi generate din interpretarea eronată sau omisivă de către investitori a documentelor prezentate acestora. - O declarație explicită a faptului că investitorii nu vor avea nici un fel de legătură directă cu oricare din membrii comisiei de evaluare sau cu funcționarii sau apropriații care i-ar putea influența în procesul evaluării și că orice astfel de tentativă conduce automat la eliminarea din procesul de evaluare a investitorului în cauză. - O declarație prin care investitorul acceptă irevocabil că nu va avea dreptul de a pretinde autorității publice nici un fel de despăgubiri în legătură directă sau indirectă cu deciziile acesteia. - Notificarea faptului că autoritatea publică are dreptul exclusiv și irevocabil de a accepta sau de a nu accepta oricare sau toate scrisorile de intenție și de a continua sau opri procesul de selecție după ce au fost depuse scrisorile de intenție. - Notificarea faptului că autoritatea publică nu are nici o obligație contractuală sau de altă natură ca rezultat al acestui proces de selecție. - Notificarea faptului că autoritatea publică își asumă responsabilitatea pentru erorile sau omisiunile din documentul atașat.

Formatul standard pentru Scrisorile de intenție

Scrisorile de intenție trebuie structurate pe anexe separate prezentate de investitor și care trebuie să includă următoarele:

Capitol	Descriere
Identificarea investitorului	<ul style="list-style-type: none"> - Detalii cu privire la identitatea companiei sau companiilor care își exprimă intenția (incluzând toții membrii oricărei asocieri). - Natura și structura fiecărei părți participante la asociere. - Legătura legală și financiară între membrii asocierii. - Banca sau băncile care vor asigura finanțarea. - Detalii privind toți consultanții sau consilierii care avizează asocierea și/sau membrii acesteia. - Numele persoanelor de contact precum și numerele de telefon, fax și adresele de corespondență. - Orice altă informație considerată relevantă de investitor.
Realizarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - O descriere a modului de abordare a proiectului - Un sumar al bunurilor, echipamentelor și tehnologiilor care vor fi folosite în realizarea proiectului. - Demonstrarea capacității investitorului de a îndeplini obiectivele definite ale proiectului. - Detalii cu privire la programul de asigurare a calității.
Capacitate tehnică și experiență	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrarea capacității tehnice de a realiza proiectul și de a îndeplini condițiile de operare cerute. - Capacități, experiență, resurse și expertiză demonstrată prin proiecte anterioare de mărime și complexitate similară. - Capacitate demonstrată de a realiza proiectul în limitele de timp și bugetul prevăzut. - Experiență dovedită în managementul de proiect. - Capacitatea tuturor consultanților, contractanților și sub-contractanților propuși. - Experiență demonstrată în relații cu autorități publice. - Experiență demonstrată în realizarea de proiecte în parteneriat public-privat.
Capacitate financiară	<ul style="list-style-type: none"> - Informații financiare, auditate de o companie independentă pentru proiectele mari, pentru ultimii trei ani de activitate ai fiecărui investitor sau fiecăruia din membrii asocierii. - Demonstrarea capacității financiare de a realiza proiectul, incluzând sursele proprii și cele atrase cu specificarea acestora. - Demonstrarea angajamentului financiar al tuturor părților participante la asociere. - Investitorul trebuie să prezinte modul și tipul garanțiilor financiare care ar fi necesare din partea autorității publice, dacă este cazul, pentru asigurarea resurselor de realizare a proiectului.

*) Anexa nr. 1.4 este reprodusă în facsimil.

Capitol	Descriere
Aspecte comerciale	<ul style="list-style-type: none"> - Indicarea modului preferat de abordare a finanțării incluzând natura și structura capitalurilor și resurselor atrase prevăzute a fi utilizate. - Demonstrarea înțelegerii distribuției riscurilor și a modalităților de abordare. - Comentarii la oricare din aspectele comerciale prezentate de autoritatea publică.
Aspecte legale	<ul style="list-style-type: none"> - Declarație a fiecărui membru al asocierii privind conflictele de interese existente sau prevăzute în dezvoltarea proiectului. - Acordul scris pentru orice acțiune a autorității publice în vederea investigării probității asocierii de investitori sau a membrilor acesteia. - Declarație prin care investitorul acceptă în totalitate cerințele de confidențialitate sau care vor fi cerute de autoritatea publică.
Alte cerințe	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea de intenție va fi semnată de managerul general al investitorului și de fiecare din managerii generali ai membrilor asocierii cu anexarea documentelor de autorizare a semnăturii. - Scrisoarea de intenție trebuie să includă acordul explicit cu privire la solicitările autorității publice privind dreptul de proprietate intelectuală, renunțarea la orice drept de a solicita daune, rambursare de costuri sau să conteste oricare sau toate deciziile autorității publice precum și certificarea explicită a faptului că a furnizat toate documentele cerute pentru exprimarea intenției. - Investitorul va prezenta o declarație pe proprie răspundere privind bonitatea sa. - Investitorul va atașa dovada faptului că și-a onorat toate obligațiile fiscale în România și în țara de rezidență, după caz. - Investitorul va prezenta o declarație referitoare la faptul că asocieria și membrii acesteia sunt eligibili pentru realizarea proiectului. - Investitorii vor prezenta documentul atașat cel puțin în original și copie, în limba engleză și în traducere legalizată în limba română.

ANEXA Nr. 1.5
la normele metodologice

FORMATUL STANDARD AL ANUNȚULUI DE INTENȚIE

ANUNȚ DE INTENȚIE

.....
(denumirea și adresa autorității publice)

intenționează să promoveze implementarea unui proiect de parteneriat public-privat pentru

.....
(se numește proiectul)

Descrierea proiectului public-privat

(Se descriu cadrul general și obiectivele proiectului, incluzând politica autorității publice în domeniul în care este inclus proiectul public-privat.)

Principalele caracteristici tehnice ale proiectului public-privat sunt:

-
-
-

Modalități de realizare

Proiectul public-privat va fi realizat de un investitor selecționat în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat.

Capacitatea investitorilor interesați

Pentru a putea fi precalificați investitorii sau asocierile de investitori interesați vor trebui să demonstreze:

- capacitatea tehnică de a realiza proiectul public-privat propus;
- experiență, resurse și expertiză în proiecte similare ca anvergură;
- experiență managerială în domeniu;
- capacitatea financiară de a atrage și gestiona în întregime și pe cont propriu resursele financiare pentru un astfel de proiect.

De asemenea, investitorii vor accepta asumarea unei părți din riscurile proiectului pe baza unei matrici de distribuție a riscurilor, propusă de autoritatea publică.

Documentul atașat la anunțul de intenție poate fi procurat fără plată de la sediul autorității publice, situat în, tel. ,fax

Data limită de depunere a scrisorilor de intenție este

Relații suplimentare se pot obține de la

(se înscriu denumirea autorității publice, adresa,
numere de telefon, fax, precum și numele și funcția
persoanei numite să dea relații)

ANEXA Nr. 1.6
la normele metodologice

ACORD DE PROIECT

Prezentul acord intră în vigoare la data de și este încheiat între

[autoritatea publică (denumire, adresă, reprezentare)]

denumit/denumită în continuare *Autoritate publică*, și

[investitorul sau liderul asociației de investitori
(denumire, adresă, reprezentare)]

denumit/denumită în continuare *Investitor*.

Entitățile menționate mai sus vor fi denumite colectiv *părți* sau individual *parte*.

Având în vedere că:

(A) Autoritatea publică este decisă să realizeze, denumit
(se nominalizează proiectul)

în continuare *Proiectul*;

(B) Autoritatea publică intenționează ca Proiectul să fie realizat pe baza unui contract de parteneriat public-privat, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 16/2002, și în acest scop a selecționat un număr de potențiali investitori care, în opinia sa și pe baza documentelor furnizate pe propria răspundere de investitorii interesați, sunt capabili de realizarea Proiectului, printre aceștia numărându-se și Investitorul;

(C) Investitorul, în numele și asumându-și responsabilitatea solidar cu oricare și cu toți partenerii și subcontractanții săi, enumerați în anexa la prezentul acord, precum și cu alți parteneri sau subcontractanți care ar putea fi atrași în realizarea Proiectului, este gata să procure sursele financiare și tehnice pentru a realiza Proiectul;

(D) în scopul realizării Proiectului Investitorul este gata să intre în negociere cu Autoritatea publică, în vederea încheierii unui contract de parteneriat public-privat având ca scop realizarea Proiectului în condițiile cerute de Autoritatea publică,

părțile convin următoarele:

1. Responsabilitățile Autorității publice

Autoritatea publică se angajează:

a) să realizeze pe cheltuiala sa un studiu de fezabilitate care să reprezinte baza negocierii unui contract de parteneriat public-privat [dacă studiul de fezabilitate nu este deja disponibil];

b) să furnizeze Investitorului spre consultare rapoartele intermediare și raportul final ale studiului de fezabilitate;

c) să numească o echipă de negociatori care să acopere aspectele tehnice, comerciale/financiare și legale ale Proiectului;

d) să faciliteze accesul Investitorului la orice date, informații, studii, statistici și, în general, la orice document care, în opinia Autorității publice, ar putea clarifica oricare dintre aspectele tehnice, economice și financiare ale Proiectului;

e) să sprijine Investitorul în procesul de clarificare a statutului proprietăților care vor fi incluse în Proiect sau care facilitează accesul la acestea;

f) să întreprindă toate măsurile pe care le consideră necesare pentru bunul mers al negocierilor;

g) să respecte confidențialitatea absolută pe parcursul negocierilor și să protejeze, atunci când este cazul, drepturile de autor generate de propunerile sau soluțiile oferite de Investitor.

2. Responsabilitățile Investitorului

Investitorul se obligă:

a) să numească o echipă de negociatori care să acopere aspectele tehnice, comerciale/financiare și legale ale Proiectului și să îi acorde depline puteri pentru a negocia;

b) să negocieze cu bună-credință și în limita timpului fixat prin prezentul acord de proiect;

c) să procure și/sau să pună la dispoziție Autorității publice, la cererea acesteia sau din proprie inițiativă, toate documentele disponibile care ar putea fi cerute de Autoritatea publică pentru clarificarea oricărui punct de negociere;

d) să pună la dispoziție Autorității publice toate rezultatele vizitelor sale pe teren, măsurători, inspecții și în general toate datele care, în opinia sa, ar putea întregi imaginea Proiectului;

e) să respecte confidențialitatea absolută pe parcursul negocierilor și să protejeze, atunci când este cazul, drepturile de proprietate intelectuală generate de propunerile sau soluțiile oferite de Autoritatea publică;

f) să restituie toate studiile, documentele, rapoartele sau altele asemenea puse la dispoziția sa de Autoritatea publică;

g) să informeze imediat și în scris Autoritatea publică despre orice modificare a statutului său sau al asociațiilor și subcontractanților săi, a poziției sale financiare, a apariției unui conflict de interese și, în general, a oricărei și tuturor situațiilor care aduc schimbarea elementelor incluse în scrisoarea de intenție sau care ar prejudicia în vreun fel continuarea negocierilor.

3. Durata acordului de proiect

3.1. Acest acord de proiect intră în vigoare la data semnării și încetează la data de, indiferent dacă părțile finalizează sau nu negocierile ori dacă părțile ajung sau nu la încheierea unui contract de parteneriat public-privat.

3.2. Calendarul negocierilor este atașat la prezentul acord de proiect și face parte integrantă din acesta.

3.3. Acest acord de proiect își încetează aplicabilitatea automat în momentul intrării în vigoare a contractului de parteneriat public-privat, dacă aceasta a survenit înainte de limita de timp menționată la clauza 3.1.

4. Clauze organizatorice

4.1. Părțile se angajează să analizeze și să hotărască dacă este necesară înființarea unei companii de proiect.

4.2. În cazul în care realizarea proiectului impune crearea unei companii de proiect, părțile convin să elaboreze actul constitutiv al noii societăți și să stabilească relațiile dintre această companie și părți până la terminarea prezentului acord de proiect.

5. Clauze speciale

5.1. Autoritatea publică are dreptul exclusiv și necontestabil de a decide în orice moment și fără nici un fel de justificare să nu mai continue proiectul sau să modifice condițiile esențiale de realizare a acestuia până la intrarea în vigoare a unui contract de parteneriat public-privat.

5.2. Autorității publice nu i se poate cere rambursarea nici unui cost, asociat direct sau indirect în legătură cu îndeplinirea prezentului acord.

5.3. Toate informațiile, studiile, documentele, sintezele, programele de computer, graficele, prezentările, hărțile, planurile și altele asemenea puse la dispoziție Investitorului de către Autoritatea publică sunt și rămân proprietatea exclusivă a Autorității publice. Copierea, multiplicarea și distribuirea lor de către Investitor prin orice mijloace este strict interzisă.

6. Alte clauze, stabilite în condițiile legii

7. Limba acordului de proiect

Limba care guvernează acordul de proiect este limba română.

Scrisoarea de intenție depusă și asumată de Investitor în numele și în contul tuturor asociațiilor și subcontractanților săi este anexată la prezentul acord de proiect și face parte integrantă din acesta.

Prin prezenta părțile au încheiat acest acord după cum urmează:

Pentru și în numele

Autorității publice,

.....

(semnătura)

Pentru și în numele

Investitorului,

.....

(semnătura)

Data

MATRICEA DE REPARTIȚIE A RISCURILOR DE PROIECT

Categoria de risc	Descriere	Consecințe	Eliminare	Alocare preferată
Riscuri de amplasament				
Structură existentă (modernizări)	Structurile existente sunt inadecvate pentru a adapta dezvoltarea	Majorarea costurilor și timpului necesar pentru realizarea proiectului.	Investitorul o va transfera constructorului care se poate baza pe rapoarte de expertiză tehnică în faza de proiect	Investitor
Condiții de amplasament	Condiții de sol neașteptat de grele	Majorarea costurilor și timpului necesar pentru realizarea proiectului.	Investitorul o va transfera constructorului care se poate baza pe rapoarte de expertiză tehnică în faza de proiect	Investitorul și Autoritatea Publică, în cuantumuri stabilite la negociere.
Aprobări	Nu pot fi obținute toate aprobările necesare sau pot fi obținute cu condiționări neașteptate	Întârzieri în începerea proiectului sau finalizarea lui și creșterea costului proiectului	Înainte de începerea proiectului, autoritatea publică face o investigație în detaliu a aprobărilor necesare și a investigației de mediu	Investitorul până la o limită rezonabilă negociată peste care costurile suplimentare cad în sarcina autorității publice
Curățare și viabilizare	Pregătirea terenului are ca rezultat un cost mult prea mare și necesită un timp cu mult peste termenii contractuali	Majorarea costurilor și timpului necesar pentru realizarea proiectului.	Investitorul trebuie să fie capabil să-și utilizeze și să-și mobilizeze resursele pentru a acoperi costurile pentru curățarea și viabilizarea terenului	Investitor
Titlul de proprietate	Risc de creștere a costurilor și timpului necesar pentru achiziția de terenuri de la proprietari și/sau acordarea dreptului de utilizare terenuri	Majorarea costurilor și timpului necesar pentru realizarea proiectului.	Verificarea registrelor cadastrale și luarea măsurilor necesare pentru rezervarea terenurilor necesare proiectului.	Autoritatea publică. Aceasta cunoaște mai bine procedurile și are atribuții speciale de achiziție oferite prin lege.
Moștenire culturală	Risc de creștere a costurilor și timpului necesar ca rezultat al unor descoperiri arheologice și/sau de patrimoniu național.	Majorarea costurilor și timpului necesar pentru realizarea proiectului.	Angajarea de experți pentru investigație și stabilirea măsurilor de minimizare a costurilor și evitarea întârzierilor.	Autoritatea publică. Aceasta cunoaște mai bine procedurile legale în vigoare și are capacitatea de a gestiona astfel de situații.
Mediu (1)	Amplasamentele pentru proiect prezintă un grad de contaminare necunoscut.	Majorarea costurilor și timpului necesar pentru realizarea proiectului.	Angajarea de experți pentru investigație și stabilirea măsurilor de minimizare a costurilor și evitarea întârzierilor.	Investitorul. În funcție de natura și costul decontaminării autoritatea publică își poate asuma o parte din acest risc generat pe proprietățile puse la dispoziția proiectului.
Mediu (2)	Risc ca pe parcursul implementării proiectului să se producă contaminări ale proprietăților adiacente cu efect asupra proprietăților proiectului.	Costuri de decontaminare.	Autoritatea publică răspunde de activitățile desfășurate pe terenurile sale și controlează procesul de supraveghere a poluării și de penalizare a poluatorului.	Autoritatea publică până la finalizarea investiției. De la punerea în exploatare a investiției riscul se transferă investitorului.
Disponibilitatea amplasamentului	Risc ca accesul la un amplasament să nu poată fi negociat cu proprietarul.	Întârziere în implementare și majorare de costuri.	Investitorul este obligat să-și ia toate măsurile necesare pentru asigurarea accesului la amplasamentele proiectului.	Investitorul.
Riscuri de proiectare, construcție și recepție a lucrărilor proiectului				
Proiectare	Riscul ca proiectul facilității să nu poată permite asigurarea furnizării serviciilor la costul anticipat.	Creștere pe termen lung a costurilor suplimentare sau imposibilitatea asigurării serviciilor pe termen lung.	Investitorul prin proiectant care poartă responsabilitatea proiectării. În aceste cazuri autoritatea publică are dreptul de a reduce plățile în cadrul proiectului sau de a reduce dreptul investitorului la încasări directe.	Investitorul cu excepția cazurilor în care autoritatea publică a dispus modificări în proiect.
Construcție	Riscul de apariție a unui eveniment pe durata construcției, eveniment care conduce la imposibilitatea finalizării acesteia în timp și la costul estimat.	Întârziere în implementare și majorare de costuri.	Investitorul, în general, va intra într-un contract cu durată și valoare fixe. Constructorul trebuie să aibă resursele și capacitatea tehnică de a se încadra în condițiile de execuție.	Investitorul.

*) Anexa nr. 1.7 este reprodusă în facsimil.

Categoria de risc	Descriere	Consecințe	Eliminare	Alocare preferată
Recepție investiție	Riscul este atât fizic cât și operațional și se referă la întârzierea efectuării recepției investiției	Consecințe pentru ambii parteneri. Pentru investitor și finanțatorii săi venituri întârziate și profituri pierdute Pentru autoritatea publică întârzierea începerii furnizării serviciilor cerute.	Autoritatea publică nu va efectua nici un fel de plată până la recepția investiției și începerea furnizării serviciilor cerute.	Investitorul. Autoritatea publică se poate obliga să coopereze și să faciliteze prezența promptă a reprezentanților săi la procedurile de recepție.
Finanțator și finanțare.				
Dobânzi pe parcursul investiției	Riscul ca dobânzile aplicabile să se schimbe modificând parametrii financiari ai ofertei	Creșterea – scăderea costurilor proiectului.	În contractul de parteneriat public-privat pot fi incluse prevederi cu privire la acest risc.	Investitorul.
Finanțator incapabil	Riscul ca investitorul să devină insolubil sau să fie dovedit ca fiind necorespunzător sau furnizarea serviciilor să necesite o finanțare mai mare decât cea estimată de investitor.	Nerealizarea serviciilor cerute de autoritatea publică și pierderi pentru participanții la investiție.	O corectă și aprofundată analiză a resurselor financiare prezentate de investitor (angajamentele finanțatorului). Garantarea de către investitor a realizării investiției (Garanție bancară de bună execuție).	Autoritatea publică
Finanțare indisponibilă	Riscul ca investitorul să nu poată asigura resursele financiare și de capital atunci când trebuie și în cantumuri suficiente.	Lipsa finanțării pentru continuarea sau finalizarea investiției	Autoritatea publică va analiza cu mare atenție angajamentele financiare ale investitorului și concordanța cu programarea investiției.	Investitorul.
Modificări de taxe.	Riscul ca pe parcursul proiectului regimul de impozitare general să se schimbe în defavoarea investitorului.	Impact negativ asupra veniturilor financiare ale investitorului.	Veniturile investitorului trebuie să permită acoperirea diferențelor nefavorabile, până la un quantum stabilit între parti prin contract. Peste acest quantum, diferența va fi suportată de autoritatea publică, din surse legal constituite cu aceasta destinație.	Investitorul și Autoritatea publică.
Finanțare suplimentară	Datorită schimbărilor de legislație, de politică sau de altă natură necesită finanțări suplimentare pentru reconstrucție, modificare, re-echipare, etc.	Investitorul nu poate suporta financiar consecințele schimbărilor.	Investitorul poate acoperi o parte din re-finanțare în limita resurselor disponibile. Partea rămasă neacoperită trebuie suportată de autoritatea publică	Investitorul și Autoritatea publică în limita părții neacoperite de investitor.
Profituri de re-finanțare	Finalizarea investiției se face la un cost mai mic decât cel inițial.	Schimbare profitabilă în finanțarea proiectului.	Autoritatea publică trebuie să se asigure că investitorul nu poate profita exclusiv de acest risc favorabil.	Investitorul. Autoritatea publică va participa limitat la aceasta (în special la reducerea angajamentelor proprii și eventual la profit).
Operare				
Resurse la intrare	Riscul ca resursele necesare să coste mai mult decât s-a anticipat sau nu au o calitate corespunzătoare sau sunt indisponibile în cantitățile necesare.	Creșteri de cost și în unele cazuri efecte negative asupra calității serviciilor furnizate.	Investitorul poate gestiona riscul prin contracte de furnizare pe termen lung cu clauze specifice privind asigurarea calității furniturilor. În parte aceasta poate fi rezolvată și din faza de proiectare.	Investitorul
Întreținere și reparare	Calitatea proiectării și/sau a lucrărilor să fie necorespunzătoare având ca rezultat creșterea peste anticipări a costurilor de întreținere și reparații	Creșterea costului cu efecte negative asupra serviciilor furnizate.	Investitorul poate gestiona riscul prin contracte pe termen lung corespunzător calificării și având capacități materiale și resurse suficiente.	Investitorul
Schimbarea cerințelor autorității publice în afara limitelor agreeate prin contract.	Autoritatea publică schimbă cerințele după semnarea contractului.	Schimbarea cerințelor pe timpul realizării investiției conduce la modificarea proiectului iar după recepție la creșterea costurilor de capital.	Autoritatea publică poate defini cât mai exact cerințele sale încă din faza de pregătire a proiectului.	Autoritatea publică
Operare	Riscul ca operatorul să nu corespundă financiar sau să nu poată furniza serviciile conform contractului.	Imposibilitatea furnizării serviciului.	Autoritatea publică examinează în detaliu capacitatea investitorului și a fiecărui membru al asociației.	Investitorul este responsabil în totalitate cu îndeplinirea clauzelor contractului de parteneriat public-privat privind condițiile de operare.

Categoria de risc	Descriere	Consecințe	Eliminare	Alocare preferată
Soluții tehnice vechi sau inadecvate.	Riscul ca soluțiile tehnice propuse să nu fie corespunzătoare tehnologic pentru a asigura realizarea proiectului.	Venitul investitorului scade sub datele de închidere financiară a proiectului având ca rezultat pierderi. Autoritatea publică nu primește serviciile cerute.	Investitorul poate negocia cu autoritatea publică resurse de rezervă pentru acoperirea eventualelor dezvoltări tehnologice. Limita resurselor de rezerva ce pot fi negociate de investitor va fi stabilită prin decizia autorității publice.	Investitorul cu excepția cazurilor în care contractul de parteneriat public-privat prevede rezerve pentru astfel de cazuri.
Piață				
Înrăutățirea condițiilor economice generale	Riscul reducerii cererii pentru serviciile contractate.	Venituri sub proiecții.	Investitorul va încerca să negocieze condiții contractuale care să-i asigure condițiile de acoperire a riscului.	Investitorul cu excepția cazurilor în care autoritatea publică acceptă prin contract plăți suplimentare.
Schimbări competitive	Riscul ca o altă investiție deja existentă să fie extinsă/schimbată sau să fie re-tarifată astfel încât competiția pentru facilitate să crească.	Consecințe asupra veniturilor	Investitorul va încerca să redreseze financiar împotriva schimbărilor ce afectează în mod discriminatoriu proiectul, determinate de competiția autorității publice (existentă sau nouă)	Investitorul, cu excepția cazului în care autoritatea publică repară schimbările discriminatorii
Competiție	Riscul apariției pe piață a competitorilor în furnizarea serviciilor proiectului.	Venituri sub proiecții datorate necesității reducerii prețurilor și/sau reducerea cererii datorită concurenței.	Investitorul trebuie să analizeze cu atenție condițiile de piață. Autoritatea publică trebuie să se abțină de la măsuri care afectează piața.	Investitorul cu excepția cazurilor în care autoritatea publică se angajează să compenseze pierderile investitorului.
Schimbări demografice	O schimbare demografică sau socio-economică afectează cererea pentru serviciul contractat	Venituri sub proiecțiile financiare anterioare.	Investitorul are datoria să prevadă în calculele sale eventuale modificări de venituri.	Investitorul în totalitate sau parțial dacă autoritatea publică a convenit anterior.
Inflația	Valoarea plăților în timp este diminuată de inflație.	Diminuarea în termeni reali a veniturilor din proiect.	Investitorul va căuta un mecanism corespunzător pentru compensarea inflației. Autoritatea publică va avea grijă ca investitorul să nu beneficieze de supra-compensări sau să beneficieze de plăți duble.	Investitorul își asumă riscul pentru metodologia de indexare. Autoritatea publică participă în limita indexării convenite.
Risc legal și de politică a autorității publice				
Retragerea sprijinului complementar	Dacă facilitatea se bazează pe un sprijin complementar autoritatea publică va retrage acest sprijin afectând negativ proiectul	Consecințe asupra veniturilor	Investitorul va încerca să redreseze financiar proiectul după schimbările ce afectează în mod discriminatoriu proiectul, în special în cazul proiectelor în care utilizatorul plătește, unde veniturile sunt direct afectate.	Autoritatea publică dacă schimbarea discriminează proiectul
Schimbări legislative/de politică (1)	riscul schimbărilor legislative și al politicii autorității publice care nu pot fi anticipate la semnarea contractului și care sunt adresate direct, specific și exclusiv proiectului ceea ce conduce la costuri de capital sau operaționale suplimentare din partea investitorului	O creștere semnificativă în costurile operaționale ale investitorului și/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea răspunde acestor schimbări	Autoritatea publică poate să reducă răspunderea pentru astfel de schimbări prin monitorizarea și limitarea (acolo unde este cazul) schimbărilor care ar putea avea astfel de efecte sau consecințe asupra proiectului. Investitorul va realiza schimbările în așa manieră încât efectul financiar asupra autorității publice să fie minimizat.	Autoritatea publică deși părțile pot să împartă consecințele creșterii costurilor de capital într-un mod acceptat, de exemplu, investitorul poate acoperi un procent din aceste costuri, până la o anumită limită, după care vor fi acoperite de către autoritatea publică.
Schimbări legislative/de politică (2)	Schimbare în legislație sau politica autorității publice care nu poate fi anticipată la semnarea contractului, care este generală (nu specifică proiectului) în aplicarea sa și care determină o creștere a costurilor de capital și/sau consecințe substanțiale asupra costului operațional din partea investitorului	O creștere semnificativă în costurile operaționale ale investitorului și/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea răspunde acestor schimbări sau acesta este obligat să efectueze o creștere prestabilită a costurilor operaționale pentru a se adapta schimbărilor	Autoritatea publică poate diminua riscurile prin excluderea schimbărilor ca cele legate de taxe sau cele pentru care investitorul este compensat pe baza unei ajustări cu Indicele Prețurilor de Consum și numai în baza unei "sume semnificative" pre-agreate	Autoritatea publică deși părțile pot să împartă consecințele creșterii costurilor de capital într-un mod acceptat, de exemplu, investitorul poate acoperi un procent din aceste costuri, până la o anumită limită, după care vor fi acoperite de către autoritatea publică.

Categoria de risc	Descriere	Consecințe	Eliminare	Alocare preferată
Reglementarea	Existența unui cadru statutar de reglementări care vor afecta investitorul.	Efect asupra costurilor și veniturilor	Investitorul evaluează sistemul de reglementări și ia măsurile necesare	Investitorul
Activele proiectului				
Depreciere tehnică	Riscul ca deprecierea tehnică să fie mai mare decât cea prevăzută	Creșterea costurilor de re tehnologizare.	Investitorul ia măsurile pentru evitare.	Investitorul
Forță majoră				
Forță majoră	Riscul ca forța majoră, astfel cum este definită prin lege, să împiedice realizarea contractului.	Pierderea sau avarierea activelor proiectului și pierderea posibilității ca investitorul să obțină venituri.	Investitorul ia măsuri de asigurare a activelor proiectului și urmărește repararea sau înlocuirea în cel mai scurt timp posibil.	Investitorul își asumă riscul de pierdere-avariere a activelor proiectului și riscul de pierdere financiară. Autoritatea publică asigură continuarea serviciului prin măsuri alternative finanțate pe risc propriu sau pe baza redirecționării plăților în cadrul serviciului inițial.
Profitabilitatea proiectului				
Proiectul se dovedește mai profitabil decât previziunile realizate inițial.	Riscul ca balanța venituri-cheltuieli să difere semnificativ față de previziuni.	Supra-profituri în favoarea investitorului	Autoritatea publică trebuie să includă mecanisme de repartizare echitabilă a profiturilor obținute peste limita luată în calcul la stabilirea proiecțiilor financiare.	

ANEXA Nr. 2

NORME METODOLOGICE

privind modul de elaborare a studiului de fezabilitate și a studiului de fezabilitate pentru proiectele de parteneriat public-privat, desfășurarea negocierilor cu investitorii selectați și conținutul standard al contractului de parteneriat public-privat

1. Definiții

1.1. Termenii utilizați în prezentele norme metodologice au același înțeles cu termenii definiți în Ordonanța Guvernului nr. 16/2002.

2. Studiul de fezabilitate

2.1. *Studiul de fezabilitate* reprezintă documentația care fundamentează necesitatea și oportunitatea realizării unei investiții.

2.2. Studiul de fezabilitate cuprinde principalele informații tehnice, economice și financiare ale proiectului public-privat. De asemenea, studiul de fezabilitate identifică principalele elemente de impact generate prin realizarea proiectului public-privat.

2.3. De regulă, studiul de fezabilitate este elaborat de autoritatea publică.

2.4. În cazurile în care autoritatea publică nu deține capacitatea organizatorică și tehnică pentru elaborarea studiului de fezabilitate, aceasta poate apela la serviciile unui consultant sau ale unei societăți comerciale specializate. Selecția consultantului se face pe baza prevederilor legale în vigoare.

2.5. Studiul de fezabilitate se aprobă de autoritatea publică în conformitate cu regulamentele proprii de organizare și funcționare.

3. Studiul de fezabilitate

3.1. *Studiul de fezabilitate* reprezintă documentația care cuprinde justificarea tehnică și economică a proiectului public-privat, precum și caracteristicile principale și

indicatorii tehnico-economici ai acestuia. Rezultatele studiului de fezabilitate trebuie să ofere informații complete care să justifice că:

- a) proiectul poate fi realizat;
- b) au fost luate în considerare toate alternativele de realizare a proiectului;
- c) în cazul în care va fi realizat, proiectul răspunde cerințelor și politicilor autorității publice;
- d) proiectul beneficiază de închidere financiară și în cazul în care costul proiectului nu poate fi acoperit din venituri, care este sarcina financiară a autorității publice, cu încadrarea în prevederile legale.

3.2. Studiul de fezabilitate trebuie să acopere într-o manieră cantitativă principalele aspecte tehnice, financiare, economice, sociale, instituționale și de mediu ale proiectului public-privat.

3.3. Studiul de fezabilitate trebuie să identifice, să definească și să cuantifice în termeni financiari riscurile de proiect, generându-se totodată matricea preliminară de repartizare a riscurilor de proiect.

3.4. Studiul de fezabilitate se aprobă de autoritatea publică în conformitate cu regulamentele proprii de organizare și funcționare.

4. Pregătirea termenilor de referință pentru elaborarea studiului de fezabilitate

4.1. Studiul de fezabilitate este elaborat de autoritatea publică. Autoritatea publică poate apela la consultanți independenți în vederea elaborării studiului de fezabilitate.

4.2. Autoritatea publică selecționează consultantul în baza următoarelor criterii:

- a) înțelegerea problematicii și a priorităților autorității publice;
- b) experiență în lucrări similare;
- c) cunoașterea situației locale;
- d) experiența și expertiza individuală a persoanelor din echipa de consultanță.

4.3. Modalitatea de desemnare a consultantului se stabilește de către autoritatea publică.

4.4. Activitatea consultantului se realizează potrivit termenilor de referință elaborați și aprobați de autoritatea publică. Termenii de referință fixează liniile directe ale activității consultantului, precum și modul în care acesta prezintă rezultatele studiului.

4.5. Conținutul generic al termenilor de referință pentru elaborarea studiului de fezabilitate este următorul:

- a) generalități — se descriu contextul general și principalele obiective ale proiectului public-privat;
- b) scop și obiective — descrierea problemei/problemelor de rezolvat;
- c) domeniul acoperit de serviciile solicitate — descrierea activităților pe care trebuie să le efectueze consultantul și modul în care va fi utilizată informația;
- d) organizare, implementare — procedurile de monitorizare, revizuire și evaluare a activității consultantului, precum și modul în care progresa studiului;
- e) calificarea consultantului — capacitatea și experiența cerută consultantului și experților acestuia;
- f) rapoarte — numărul de rapoarte de fază și finale care trebuie prezentate de consultant și termenele de prezentare;
- g) resurse disponibile — orice fel de contribuție a autorității publice la elaborarea studiului de fezabilitate;
- h) programul de lucru — programul de lucru propus de autoritatea publică, cu menționarea datelor relevante pentru fiecare etapă;
- i) localizarea activității — locul unde se desfășoară activitatea consultantului;
- j) buget — o indicație a bugetului disponibil pentru consultanță;
- k) alte informații relevante — modul în care se face selecția, alte condiții speciale.

5. Elaborarea studiului de fezabilitate

5.1. După selecționarea consultantului autoritatea publică trebuie să ia toate măsurile care să asigure că studiul de fezabilitate este elaborat la un standard corespunzător și reflectă în totalitate cerințele și condițiile formulate în termenii de referință.

5.2. În vederea realizării acestor condiții autoritatea publică nominalizează un comitet de coordonare și supervizare a elaborării studiului de fezabilitate. Membrii comitetului de coordonare și supervizare sunt numiți de autoritatea publică din cadrul specialiștilor proprii, la care se pot adăuga experți de specialitate din afara autorității publice, în funcție de necesități.

5.3. Principalele atribuții ale comitetului de coordonare și supervizare sunt:

- a) facilitarea accesului la documente, rapoarte, baze de date, măsurători și, în general, la orice informație disponibilă care ar putea servi la elaborarea studiului de fezabilitate;
- b) facilitarea contactelor consultanților cu alte autorități publice și cu terți;

c) analizarea fiecărui raport intermediar și a raportului final, precum și formularea observațiilor și propunerilor de modificare;

d) avizarea îndeplinirii de către consultant a activităților desfășurate în fiecare fază;

e) întocmirea unui raport de avizare a finalizării studiului de fezabilitate și prezentarea acestuia autorității publice.

5.4. Studiul de fezabilitate trebuie să cuprindă cel puțin analiza următoarelor elemente:

I. Aspecte generale:

- a) obiectivele pe termen lung, mediu și imediate ale proiectului public-privat;
- b) contribuția proiectului public-privat la atingerea politicilor și priorităților în domeniu ale autorității publice;
- c) identificarea beneficiarilor proiectului public-privat;
- d) examinarea tuturor opțiunilor rezonabile;
- e) identificarea și descrierea tuturor riscurilor de realizare a proiectului public-privat, măsurile care trebuie luate pentru reducerea lor și modul de distribuire a acestor riscuri între investitor și autoritatea publică.

II. Fezabilitatea tehnică:

- a) modul în care proiectul public-privat poate fi realizat în condițiile definite;
- b) eficiența, siguranța și abordabilitatea standardelor propuse pentru proiectul public-privat;
- c) abordabilitatea și eficiența costurilor pentru tehnologia propusă în cadrul proiectului public-privat;
- d) analiza tuturor elementelor luate în calcul pentru o bună operare și întreținere a infrastructurii și echipamentului cuprins în proiectul public-privat.

III. Fezabilitate economică și financiară:

- a) abordabilitatea financiară a proiectului public-privat;
- b) perioada de recuperare a investiției;
- c) calculul profitului estimat pentru investitor;
- d) cuantumul tarifelor percepute de la utilizatori;
- e) cuantumul contribuției autorității publice la închiderea financiară a proiectului public-privat;
- f) justificarea implicării financiare directe a autorității publice pe baza beneficiilor indirecte;
- g) analiza proiecțiilor financiare în raport cu cerințele autorității publice.

IV. Aspecte de mediu — impactul proiectului public-privat asupra mediului și costul măsurilor de eliminare sau de reducere semnificativă a acestui impact

V. Aspecte sociale:

- a) identificarea grupurilor sociale afectate negativ și pozitiv de realizarea proiectului public-privat și cuantificarea acestor efecte;
- b) costul pierderilor la nivel de grupuri sociale și modalitățile de acoperire a acestora;
- c) analiza și cuantificarea impactului pozitiv asupra structurii și ocupării forței de muncă.

VI. Aspecte instituționale:

- a) identificarea aranjamentelor instituționale necesare pentru realizarea proiectului public-privat;
- b) stabilirea relațiilor dintre autoritatea publică și investitor, inclusiv analiza de oportunitate pentru crearea unei companii de proiect.

5.5. Conținutul standard al studiului de fezabilitate este prezentat în anexa care face parte integrantă din prezentele norme metodologice.

6. Auditul studiilor de fezabilitate existente

6.1. În situația în care autoritatea publică deține un studiu de fezabilitate elaborat cu mai mult de un an înainte sau elaborat în baza altor prevederi legale, aceasta trebuie să realizeze o reactualizare a acestuia.

6.2. Volumul revizuirii depinde de la caz la caz și trebuie să acopere cel puțin:

- a) actualizarea estimărilor inițiale prin corectarea elementelor care justifică necesitatea proiectului public-privat;
- b) actualizarea balanțelor cost—beneficiu;
- c) completarea studiului existent pentru a răspunde convingător problemelor menționate la pct. 5.

6.3. Revizuirea studiului de fezabilitate se face de către un consultant independent pe baza termenilor de referință elaborați și aprobați de autoritatea publică.

7. Constituirea comisiilor de negociere și negocierea cu investitorii selecționați, pe baza rezultatelor studiului de fezabilitate

7.1. În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002, autoritatea publică numește prin ordin sau decizie una sau mai multe comisii de negociere pentru stabilirea condițiilor de realizare a proiectului public-privat, pe baza rezultatelor studiului de fezabilitate și în conformitate cu prevederile acordului sau ale acordurilor de proiect încheiate cu fiecare dintre investitorii selecționați.

7.2. Pentru constituirea comisiilor de negociere autoritatea publică va trebui să identifice acele persoane care au capacitatea, experiența, probitatea și cunoștințele de specialitate care să asigure desfășurarea în bune condiții a procesului de negociere.

7.3. Asigurarea de către autoritatea publică a întregii logistici necesare și punerea la dispoziție a comisiilor de negociere a tuturor datelor și informațiilor disponibile negociatorilor sunt obligatorii.

7.4. Pe timpul procesului de negociere comisiile de negociere trebuie să atingă și să clarifice cel puțin următoarele elemente:

- a) identificarea responsabilităților autorității publice și ale investitorului;
- b) fixarea responsabilităților legale ale autorității publice și ale investitorului;
- c) identificarea clară a standardelor de performanță, facilitățile și echipamentele ce urmează să fie furnizate, serviciile de furnizat și datele de livrare și performanță;
- d) asigurarea controlului costurilor, calității, serviciilor, siguranței, relațiilor cu comunitățile locale, precum și controlul cerințelor de operare și întreținere;
- e) balansarea riscurilor și beneficiilor între investitor și autoritatea publică;
- f) aranjamentele alternative pentru cazurile în care investitorul se lichidează, devine falimentar, contravine contractului sau subcontractelor speciale ori în cazul în care parteneriatul încetează înainte de termen;
- g) identificarea mecanismelor de urmărire a performanței, a calității serviciului și a altor obiective ale autorității publice;
- h) stabilirea mecanismelor de rezolvare a conflictelor;
- i) negocierea clauzelor de transfer al proiectului public-privat către autoritatea publică;
- j) probleme referitoare la forța de muncă preluată sau angajată pentru realizarea proiectului public-privat;
- k) alte obiective stabilite de autoritatea publică.

7.5. Negocierea condițiilor de realizare a proiectului public-privat, a clauzelor contractului și a anexelor sale se

face numai în limitele mandatului acordat de autoritatea publică.

8. Finalizarea negocierilor condițiilor de realizare a proiectului public-privat

8.1. La finalizarea negocierilor condițiilor de realizare a proiectului public-privat fiecare comisie de negociere elaborează procesul-verbal de negociere care prezintă detaliat rezultatul final al negocierii și condițiile convenite cu fiecare investitor.

8.2. Condițiile de realizare a proiectului public-privat, convenite și acceptate, reprezintă baza de redactare a clauzelor contractului de parteneriat public-privat.

8.3. Fiecare proces-verbal de negociere se prezintă autorității publice în termen de 3 zile lucrătoare de la data finalizării acestuia.

8.4. În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 16/2002, autoritatea publică este obligată să pregătească și să comunice simultan tuturor investitorilor decizia sa cu privire la ierarhizarea investitorilor pe criteriul celei mai bune oferte exprimate în termeni tehnico-economici și financiari.

8.5. În termen de 10 zile calendaristice autoritatea publică este obligată să primească orice contestație împotriva acestei decizii din partea oricărui investitor participant la procesul de negociere. Contestația se depune în formă scrisă la sediul autorității publice.

8.6. La expirarea termenului menționat pentru depunerea contestațiilor autoritatea publică este obligată să comunice tuturor investitorilor participanți la negociere faptul că împotriva deciziei au fost depuse contestații. Comunicarea se face cu menționarea investitorilor care au depus contestație.

8.7. În termen de 10 zile de la expirarea termenului de depunere a contestațiilor autoritatea publică trebuie să analizeze toate contestațiile depuse, să formuleze un răspuns și să îl transmită investitorilor care au contestat decizia de ierarhizare.

8.8. La expirarea termenului de formulare a răspunsurilor la contestațiile depuse autoritatea publică este obligată să comunice tuturor investitorilor participanți la selecție acceptarea sau neacceptarea oricăreia ori tuturor contestațiilor depuse.

8.9. În cazul în care rezultatul analizei și acceptarea contestațiilor depuse au modificat ierarhia stabilită inițial, noua ierarhie rezultată în urma soluționării contestațiilor se comunică tuturor investitorilor participanți la procesul de selecție.

8.10. Ierarhia stabilită în urma soluționării contestațiilor nu poate fi contestată din nou de nici un alt investitor participant la procesul de selecție.

9. Tipuri de contracte de parteneriat public-privat

9.1. Principalele tipuri de contracte de parteneriat public-privat sunt:

- contracte cu preț fix;
- contracte cu valoare variabilă calculată pe bază de prețuri unitare;
- contracte tip cost plus remunerație;
- contracte pe faze de realizare.

9.2. Un contract cu preț fix se utilizează atunci când managementul și operarea bunului public sunt relativ simple, predictibile și certe. Detaliile lucrărilor și serviciilor sunt stipulate în anexele la contract și se referă la standarde, specificații, desene și altele asemenea. Totodată în contract se introduc mecanisme clare de măsurare a nivelului de performanță atins în operare.

9.3. Un contract cu valoare variabilă calculată pe bază de prețuri unitare are în vedere unități de servicii și facilități. Standardele și specificațiile identifică nivelul de servicii asigurate sau de facilități generate.

9.4. Un contract tip cost plus remunerație se aplică atunci când domeniul acoperit de proiectul public-privat nu poate fi definit de la început, cum ar fi, de exemplu, cantitățile de lucrări sau de servicii furnizate. În mod normal investitorul negociază o marjă de profit sau o remunerație, iar autoritatea publică controlează costurile direct sau prin reprezentant.

9.5. Contractul pe faze de realizare se aplică în cazul proiectelor public-private complexe sau în cazul în care facilitățile și serviciile nu sunt bine definite. În acest caz investitorul agreează un preț fix sau un preț unitar în combinație cu detaliile lucrărilor de efectuat în fiecare fază.

10. Negocierea finală a unui contract de parteneriat public-privat

10.1. La finalizarea procedurii de contestare și de soluționare a contestațiilor autoritatea publică invită, în scris, investitorul cel mai bine clasat pentru negocierea unui contract de parteneriat public-privat.

10.2. Pentru negocierea contractului de parteneriat public-privat autoritatea publică desemnează prin ordin sau decizie o comisie de negociere formată dintr-un negociator și un număr variabil de asistenți, specialiști în domeniile acoperite de contract.

10.3. Nominalizarea unui consilier juridic sau contractarea unei firme de avocatură este obligatorie.

10.4. Prezența negociatorului la fiecare ședință de negociere este obligatorie.

10.5. Negocierile se poartă pe baza unui text de contract propus de autoritatea publică sau de investitor, ținând seama de conținutul standard al contractului de parteneriat public-privat prevăzut la pct. 11.

10.6. Clauzele contractului de parteneriat public-privat supuse negocierii trebuie să fie redactate pe baza condițiilor de realizare a proiectului deja negociate și acceptate.

10.7. Negocierea tuturor clauzelor contractului de parteneriat public-privat și a anexelor sale se face numai în limitele mandatului acordat de autoritatea publică.

10.8. Toate clauzele acceptate pe parcursul unei ședințe de negociere se înscriu în minuta de ședință. Redactarea fiecărei clauze de contract se face sub supervizarea consilierului juridic sau, după caz, a avocatului autorității publice.

10.9. La finalizarea negocierilor clauzelor contractului de parteneriat public-privat negociatorul autorității publice, cu consultarea asistenților săi, elaborează procesul-verbal de negociere care prezintă detaliat rezultatul final al negocierii.

10.10. La procesul-verbal de negociere se anexează toate minutele de negociere redactate pe parcursul activității, precum și versiunea inițială și cea finală a fiecărei clauze a contractului și a subcontractelor de specialitate.

10.11. În cazul în care negocierile cu investitorul eșuează, negociatorul redactează un proces-verbal de abandonare a negocierii, menționând în detaliu motivele care conduc la abandonarea negocierii, precum și orice element rezultat pe parcursul negocierii, care să permită întărirea poziției autorității publice în negocierile finale cu investitorii selecționați.

10.12. Contractul de parteneriat public-privat în formă negociată este supus spre aprobare autorității publice, potrivit competențelor și atribuțiilor legale ale acesteia, înainte de semnare.

11. Conținutul standard al contractului de parteneriat public-privat

11.1. Contractul de parteneriat public-privat trebuie să reflecte clar și fidel raportul juridic dintre autoritatea publică și investitor pe întreaga durată de funcționare a proiectului public-privat.

11.2. Contractul de parteneriat public-privat este structurat în general pe două secțiuni, al căror conținut este prezentat în continuare:

A. Secțiunea legală, care cuprinde termenii generali, specifici și comuni. În această secțiune diferitele elemente agreeate între autoritatea publică și investitor se formulează din punct de vedere legal.

B. Condiții de proiect. În această secțiune condițiile de realizare a proiectului public-privat se identifică pe principalele aspecte ale acestuia, respectiv finanțare, construcție, operare și venit.

11.3. Conținutul standard al contractului de parteneriat public-privat este:

- A. Secțiunea legală
- a) Termeni generali:
 - părți semnatare;
 - scopul contractului;
 - durata contractului;
 - începerea contractului;
 - drepturi de proprietate;
 - confidențialitate;
 - drepturi de exploatare a bunului public.
 - b) Termeni specifici:
 - încredințarea realizării proiectului public-privat;
 - termeni de plată;
 - libertate comercială;
 - modificări în proiect;
 - achiziționarea de terenuri;
 - drepturi de exclusivitate;
 - compensări;
 - regimul taxelor și impozitelor;
 - garanții speciale;
 - transferul bunurilor publice;
 - garanții financiare și de risc valutar;
 - interdicții de substituție a părților semnatare;
 - monitorizarea proiectării, construcției și exploatarei proiectului public-privat;
 - dreptul utilizatorilor;
 - cazuri de suspendare sau de încetare anticipată a contractului;
 - proceduri de legătură și comunicare;
 - revizuirea documentelor;
 - compania de proiect (numai în cazul în care părțile au convenit înființarea acesteia);
 - calculul amortismentelor;
 - mecanisme de finanțare și auditare financiară pe durata de funcționare a proiectului public-privat;
 - proceduri de urmărire a realizării obiectivelor proiectului public-privat;
 - modul de recuperare a investiției de către fiecare parte la contract;
 - orice angajamente specifice ale părților.
 - c) Termeni comuni:
 - legislație aplicabilă;
 - asigurarea proprietăților;
 - încetare;
 - forță majoră;
 - dispute și rezolvarea acestora.

- B. Condiții de proiect
- a) Condiții financiare:
- capitalul investit sau, după caz, capitalul inițial subscris și vărsat;
 - raportul debit—capital;
 - rata de acoperire;
 - capitalul de lucru;
 - dividende;
 - facilități de creditare stand-by;
 - acorduri între acționari;
 - rata aplicabilă a dobânzilor;
 - valutele împrumuturilor și sursele de finanțare;
 - contabilitate.
- b) Condiții de construcție:
- standarde și specificații;
 - durata de viață proiectată;
 - servicii existente;
 - durata maximă de construcție;
 - metodele de punere în exploatare;
 - calitatea construcțiilor;
 - sursa materialelor;
 - caracteristicile construcțiilor;
 - tehnologii de construcție;
 - penalități de întârziere în construcție;
 - programul lucrărilor auxiliare;
 - prescripții temporare, garanții și precauții constructive.
- c) Condiții de exploatare:
- specificații de performanță;
 - cerere minimă;
 - capacități de infrastructură;
 - metode de transfer;
 - metode directe de măsurare a utilizării;
 - garanții;
 - contabilitate, înregistrări și acces la acestea;
 - specificații de echipament;
 - proceduri de control și inspecție;
 - penalități de neîndeplinire a nivelului serviciilor stabilite;
 - metode de operare.
- d) Condiții de venit:
- nivelul taxelor/tarifelor percepute și modul de percepere;
 - perioada pe care vor fi percepute taxe/tarife;
 - frecvența și metoda de actualizare a taxelor/tarifelor;
 - distribuția de venituri;
 - valuta veniturilor;
 - garanții pentru cererea minimă;
 - structura tarifului;
 - aranjamente bancare escrow;
 - venituri nete maxime;
 - formule de variație a tarifelor;
 - subvenții și plăți.

ANEXĂ
la normele metodologice

CONȚINUTUL - CADRU

al studiului de fezabilitate pentru proiectele de parteneriat public-privat

- I. Date generale:
- a) denumirea proiectului public-privat;
- b) descrierea cadrului general al politicii autorității publice în domeniul în care se realizează proiectul public-privat;
- c) situația existentă în domeniul proiectului public-privat;
- d) cerințe actuale și prognozate care demonstrează necesitatea și oportunitatea proiectului public-privat;
- e) programe de dezvoltare generale și ale autorității publice în domeniu și încadrarea proiectului public-privat în aceste programe;
- f) beneficiarii proiectului public-privat și părți implicate în realizarea acestuia.
- II. Date referitoare la proiectul public-privat:
- a) obiectivele generale ale proiectului public-privat;
- b) scopul proiectului public-privat;
- c) rezultatele atinse prin realizarea proiectului public-privat;
- d) activități pentru implementarea proiectului public-privat.
- III. Premise de bază și riscuri:
- a) prezentarea premiselor de bază luate în calcul la demonstrarea fezabilității;
- b) identificarea elementelor de flexibilitate ale proiectului public-privat în raport cu elemente de risc identificate.
- IV. Implementarea proiectului public-privat:
- a) descrierea elementelor corporale și necorporale pentru realizarea proiectului public-privat;
- b) procedurile organizaționale și de implementare;
- c) programul de implementare;
- d) estimarea de cost pentru fiecare element și componență din cadrul proiectului public-privat;
- e) condiții speciale și măsuri colaterale care influențează realizarea proiectului public-privat.
- V. Factori care asigură sustenabilitatea proiectului public-privat:
- a) sprijinul autorității publice, inclusiv modificări ale cadrului legal existent;
- b) condiții operaționale, inclusiv identificarea nivelului tehnologic necesar pentru realizarea și operarea proiectului public-privat;
- c) protecția mediului, inclusiv costurile aferente condițiilor de mediu și pentru reducerea impactului proiectului asupra mediului;
- d) aspecte sociale și de ocupare a forței de muncă;
- e) analiza pieței privind cererea pentru serviciile care vor fi furnizate de proiectul public-privat;
- f) analiza economico-financiară a proiectului public-privat, inclusiv calculul veniturilor și al cheltuielilor prognozate pentru întreaga durată a proiectului, precum și închiderea financiară a proiectului.
- VI. Măsuri de monitorizare a realizării și funcționării proiectului public-privat
- VII. Concluzii și propuneri
- VIII. Indicatorii tehnico-economici ai proiectului public-privat
- Anexe tehnice ale proiectului public-privat:
- a) încadrarea zonală a proiectului public-privat;
- b) analiza comparativă a tuturor alternativelor identificate pentru realizarea proiectului public-privat și justificarea alternativei propuse pentru realizarea proiectului;
- c) proiectul tehnic, în detaliu;
- d) orice alte elemente tehnice, economice și operaționale care justifică concluziile studiului de fezabilitate.

NORME METODOLOGICE privind calculul costurilor de proiect și al costului comparativ de referință

Prezentele norme metodologice stabilesc principiile și procedura de calcul ale costului comparativ de referință și compararea sa cu costul proiectului dacă acesta ar urma să fie realizat prin metoda clasică utilizată de autoritățile publice în cazul investițiilor publice.

Costul comparativ de referință reprezintă acel element pe baza căruia autoritatea publică poate să își fundamenteze decizia de a proceda la realizarea unui proiect public-privat.

Calculul costului comparativ de referință se efectuează de către autoritatea publică sau de un consultant de specialitate selecționat ori numit de autoritatea publică.

1. Definirea costului comparativ de referință

1.1. Costul comparativ de referință, denumit în continuare *CCR*, estimează un cost ipotetic ajustat cu valoarea riscurilor de proiect pentru cazul în care autoritatea publică ar implementa acel proiect cu forțe și resurse financiare proprii.

1.2. Componentele de bază ale *CCR* sunt costul primar de referință, neutralitatea competitivă, riscul transferabil și riscul reținut:

a) *Costul primar de referință* reprezintă acel cost de bază al proiectului în cazul soluției clasice de achiziții publice, bunurile și serviciile fiind integral în proprietatea autorității publice. Costul primar de referință include toate cheltuielile de capital, costurile directe și indirecte ale construcției, întreținerii, reparării și furnizării serviciilor respective pentru o durată egală cu durata parteneriatului public-privat avut în vedere.

b) *Neutralitatea competitivă* reprezintă totalitatea avantajelor competitive nete ce s-ar putea genera printr-un proiect al autorității publice și care sunt rezultate din natura proprietății publice.

Această componentă permite o cuantificare corectă și echitabilă a costurilor reale pentru un proiect realizat cu resurse private.

c) *Riscul transferabil* reprezintă cuantificarea valorică a tuturor riscurilor de proiect care urmează să fie preluate de investitor.

d) *Riscul reținut* reprezintă cuantificarea valorică a tuturor riscurilor de proiect care urmează să fie preluate de autoritatea publică.

2. Costul primar de referință

2.1. Elementul principal pentru calculul *CCR* este reprezentat de calculul costului primar de referință.

2.2. Proiectul de referință trebuie să reflecte achiziția/construcția unui bun public în conformitate cu cele mai bune și eficiente metode ale autorității publice și în concordanță cu specificațiile de proiect și cu standardele relevante luate în considerare la realizarea proiectului.

2.3. Premisa de bază a proiectului de referință este aceea că autoritatea publică deține în totalitate proprietatea și responsabilitatea operării și întreținerii proiectului respectiv.

2.4. Costul primar de referință reprezintă costul de bază la care autoritatea publică poate produce sau achiziționa bunul public și serviciile aferente, care constituie proiectul de referință.

2.5. Costul primar de referință cuprinde următoarele componente:

— costurile directe (costurile care pot fi identificate și alocate precis unei componente a proiectului);

— costurile indirecte (costurile care nu sunt alocate componentelor proiectului, dar sunt generate de realizarea proiectului);

— se scad veniturile/beneficiile identificate care pot fi obținute ca urmare a utilizării de către o terță parte.

2.6. Pentru calculul costului primar de referință se procedează în felul următor:

— identificarea tuturor costurilor materiale pe întreaga durată de viață a proiectului;

— identificarea și alocarea tuturor costurilor directe;

— identificarea și evaluarea costurilor indirecte;

— cumularea tuturor cash flow aferente fiecărui element de cost;

— din costul total se deduc veniturile rezultate din utilizarea de către terți.

2.7. Costurile directe cuprind:

— costurile directe de capital, cum ar fi: costurile aferente proiectării, costul terenului aferent, costul materiilor prime și al materialelor înglobate în proiect, plăți către furnizorii externi, plăți pentru servicii de consultanță, costul echipamentelor etc.;

— costurile directe de întreținere pe întreaga durată de viață definită pentru proiect, cum ar fi: costurile de capital, necesarul de întreținere periodică, modernizarea investiției, alte cheltuieli și investiții pentru noi componente în proiect etc.;

— costurile directe de operare asociate cu exploatarea zilnică, cum ar fi: consumurile materiale zilnice, costurile de personal direct implicat în operare (salarii, asigurări, cursuri, cheltuieli de transport), costuri directe de management etc.

2.8. Pentru previzionarea costurilor de operare trebuie făcută diferența dintre elementele de cost și modul în care sunt generate. Astfel costurile fixe pe termen scurt nu depind de volumul activității, costurile variabile cresc o dată cu volumul activității, iar cele semivariabile cresc după anumite praguri de creștere a activității. Proportia costurilor variabile în totalul costurilor va influența elasticitatea *CCR* prin variația modului de operare.

2.9. Costurile indirecte sunt alte costuri care nu sunt direct legate de furnizarea serviciilor. Acestea pot fi costuri de operare (costuri auxiliare cu energia, curățenia, cheltuieli administrative — salariați neimplicați direct în proiect, programe informatice pentru administrație etc.) și costuri de capital (angajarea parțială a echipamentului, folosirea parțială a noilor clădiri administrative).

2.10. Determinarea acestor costuri se poate face prin două metode:

— metoda clasică, care ia în considerare măsura în care costul indirect contribuie sau determină serviciul respectiv; sau

— metoda bazată pe activitate, în care fiecare activitate a procesului de producție este apreciată în funcție de resursele consumate.

2.11. Veniturile rezultate din utilizarea de către terți trebuie să fie scăzute din costurile operaționale totale ale *CCR*. Acest tip de venituri poate apărea numai în cazul în care există deja o cerere pentru serviciile proiectului formulată din partea terților contra plată, dacă există capacitatea de a

furniza servicii la nivelul cerințelor autorității publice și dacă există deja o aprobare a autorității publice în acest sens.

3. Neutralitatea competitivă

3.1. Neutralitatea competitivă elimină avantajele nete competitive care survin în cazul unui proiect al autorității publice, datorită proprietății publice. Aceasta permite o evaluare competentă a eficienței dintre CCR și costurile sectorului privat prin eliminarea efectelor generate de proprietatea publică cuantificabile în costuri echivalente. Scopul calculării neutralității competitive este dat de necesitatea eliminării distorsiunilor care apar în alocarea resurselor ca urmare a proprietății directe a autorității publice.

3.2. Neutralitatea competitivă include doar avantajele și dezavantajele care survin într-un proiect public și care nu apar în cazul unei afaceri private. Neutralitatea competitivă nu include diferențele de performanță sau eficiență care apar într-o piață competitivă și ar trebui să fie separate de diferențele în materie de costuri aferente în cele două cazuri: sectorul public și sectorul privat.

3.3. Etapele calculului neutralității competitive sunt:

- identificarea efectelor proprietății de stat (avantaje și dezavantaje financiare);
- stabilirea avantajelor nete (cuantificarea valorii nete a acestor avantaje);
- calcularea neutralității competitive.

3.4. Necesitatea includerii neutralității competitive rezidă din faptul că elementele acesteia au la bază diferențe în modul de impozitare suportat de o afacere deținută integral de autoritatea publică, diferențe ce privesc reglementările aplicabile calculului de costuri și acordarea de subvenții.

3.5. Regimul de taxare poate reprezenta un cost adițional al investitorilor, cost care poate să nu apară în cazul unui proiect de referință, cum ar fi: taxe funciare, taxe locale, impozite, taxe de timbru etc.

3.6. Neutralitatea competitivă poate să fie și rezultatul faptului că proiectul de referință beneficiază de unele excepții de la prevederile cadrului legal existent, excepții care nu ar avea ca subiect și investitorii în cazul unui proiect privat similar ca dimensiune.

4. Identificarea și evaluarea riscurilor

4.1. Riscul este o parte inerentă a oricărui proiect. Evaluarea riscului presupune parcurgerea următoarelor etape:

- identificarea tuturor riscurilor;
- cuantificarea consecințelor riscurilor;
- estimarea probabilității riscurilor;
- cuantificarea financiară a riscurilor;
- identificarea structurii de alocare a riscurilor;
- calcularea riscului transferabil;
- calcularea riscului reținut.

4.2. În contextul CCR riscul reflectă potențiale costuri suplimentare peste costul de bază presupus în costul primar de referință.

4.3. Evaluarea riscului total în CCR poate fi abordată independent de alocarea acestuia. Valoarea atribuită riscului în cadrul CCR măsoară costurile estimate ale celui risc suportat de autoritatea publică în cazul în care proiectul ar fi realizat de autoritatea publică prin sistemul clasic de achiziție publică. De asemenea, valoarea riscului reprezintă o estimare a ceea ce autoritatea publică ar fi dispusă să plătească ca urmare a transferării riscului către investitori într-un aranjament de tip parteneriat public-privat.

4.4. În mod general riscul poate fi inclus în CCR prin una dintre următoarele metode:

— includerea costurilor riscurilor de proiect în cash flow general; sau

— ajustarea ratei de actualizare a costului capitalului în vederea reflectării nivelului specific al riscului pentru fiecare proiect.

4.5. Principalele categorii de riscuri sunt reprezentate de:

- riscul îndeplinirii cerințelor specifice impuse proiectului;
- riscul de proiectare și construcție;
- riscul ca cererea de utilizare să fie mai mică decât estimările;
- riscul asociat protecției mediului;
- riscul de finanțare;
- riscul de apariție a unei situații de forță majoră;
- risc operațional și al asigurării nivelului de performanță;
- riscul schimbării legislative;
- riscul valorii reziduale;
- riscul uzurii morale și al necesității modernizării;
- riscul specific proiectului.

4.6. La finalizarea identificării tuturor riscurilor autoritatea publică trebuie să evalueze și să cuantifice posibilele urmări ale fiecărui risc, incluzând și efectul oricărei succesiuni sau sincronizări a elementelor de risc.

4.7. Consecința apariției unui risc măsoară diferența dintre nivelul de bază al costului din CCR și noul cost generat prin apariția aceluși risc, armonizat cu probabilitatea de apariție a acestui risc.

4.8. Consecințele apariției riscului pot fi directe sau indirecte. Consecințele directe includ valoarea, timpul și costurile ce depășesc nivelul de bază din costul primar de referință. Consecințele indirecte apar din interacțiunea între riscuri diferite.

4.9. Toate riscurile identificate și cuantificate trebuie incluse în CCR.

5. Calcularea riscului transferabil

5.1. După identificarea și evaluarea tuturor riscurilor materiale fiecare risc trebuie analizat ca un risc transferabil sau reținut, în măsura în care el poate fi transferat partenerului privat ori reținut de către autoritatea publică în cadrul unui aranjament de tip parteneriat public-privat.

5.2. În vederea calculării CCR costul fiecărui risc transferabil trebuie cumulat pentru obținerea costului prezent net al acestuia ca o componentă a CCR.

5.3. Dacă un risc transferabil este asigurabil, valoarea celui risc poate fi aproximată la nivelul plăților periodice reprezentând prime de asigurare, valoarea acestora urmând să fie inclusă ca un cost în structura costului primar de referință.

6. Calcularea riscului reținut

6.1. Riscul reținut reprezintă suma acelor riscuri propuse să fie asumate de autoritatea publică în cadrul parteneriatului public-privat. Aceste riscuri trebuie adăugate la valoarea proiectelor, obținându-se astfel costul real suportat de autoritatea publică în cadrul unui parteneriat public-privat.

6.2. Evaluarea riscurilor reținute reprezintă faza finală în construcția unui CCR. Astfel de riscuri pot fi: schimbări în legislație, riscuri induse de omisiuni în cadrul specificațiilor de proiect, porțiunea asumată de autoritatea publică din riscul diminuării cererii etc.

6.3. Factorii care pot diminua riscurile reținute sunt:

- abilitatea de a influența direct probabilitatea apariției unui risc;
- colaborarea cu contractanți cu reputație și utilizarea de tehnologii performante, pârghii eficiente de monitorizare și management al riscului, acoperirea eficientă a riscurilor prin asigurare.

6.4. Riscurile reținute pot fi estimate pe baza unor pierderi anterioare sau în comparație cu valoarea primei de asigurare pentru un risc echivalent.

6.5. Toate riscurile reținute trebuie evaluate, cuantificate și incluse pentru a da o valoare reală a costului suportat de autoritatea publică. În cazul în care un risc nu poate fi evaluat obiectiv se va realiza o apreciere subiectivă rezonabilă.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

ORDIN

privind aprobarea Regulamentului de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii

Ministrul muncii și solidarității sociale,

în temeiul prevederilor art. 5 din Legea protecției muncii nr. 90/1996, republicată, ale art. 25 din Decretul-lege nr. 54/1990 privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative și ale art. 35 alin. (3) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată,

în baza art. 7 și art. 14 lit. D pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 4/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, cu modificările și completările ulterioare,

în conformitate cu art. 39 din Normele generale de protecție a muncii,

emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Regulamentul prevăzut la art. 1 intră în vigoare la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Începând cu aceeași dată se abrogă Regulamentul de atestare a capacității profesionale a unor persoane fizice și

de abilitare a unor persoane juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, aprobat prin Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 236/1998, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 26 mai 1998.

Art. 3. — Direcția securității și sănătății în muncă, Inspekția Muncii și inspectoratele teritoriale de muncă vor aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Marian Sârbu

București, 1 iunie 2002.

Nr. 251.

ANEXĂ

REGULAMENT

de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezentul regulament stabilește condițiile necesare pentru persoanele fizice și juridice care solicită abilitarea pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, în conformitate cu prevederile art. 39 din Normele generale de protecție a muncii, precum și procedura de abilitare a acestora.

Art. 2. — Pe baza evaluării capacității și competenței solicitantului de a presta servicii în domeniul protecției muncii, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale emite Certificatul

de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii.

Art. 3. — (1) Persoanele fizice și persoanele juridice abilitate de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale pot încheia contracte de prestări de servicii cu persoane juridice care desfășoară activități cu personal angajat, pentru următoarele activități din domeniul protecției muncii:

a) elaborarea documentațiilor necesare în vederea obținerii autorizației de funcționare a persoanelor juridice din punct de vedere al protecției muncii, în conformitate cu art. 18 alin. (1) lit. b) din Legea protecției muncii nr. 90/1996, republicată, precum și cu art. 1 alin. (4) și art. 3 alin. (5) lit. e) din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 76/2001 privind simplificarea unor formalități administrative pentru înregistrarea și autorizarea funcționării comercianților;

b) elaborarea și/sau completarea instrucțiunilor tehnice, de lucru, precum și a instrucțiunilor proprii de aplicare a normelor de protecție a muncii în funcție de particularitățile proceselor de muncă, în conformitate cu art. 5 alin. (6) și art. 18 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 90/1996, republicată;

c) efectuarea instructajului de protecție a muncii, precum și testarea cunoștințelor în domeniul protecție a muncii la categoriile de personal stabilite de conducerea unității contractante, în conformitate cu art. 18 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 90/1996, republicată, și cu art. 56 din Normele generale de protecție a muncii;

d) cercetarea accidentelor de muncă ce au produs incapacitate temporară de muncă, în conformitate cu art. 27 alin. (1) din Legea nr. 90/1996, republicată, și întocmirea dosarului;

e) verificarea dotărilor echipamentelor tehnice cu aparatură de măsură și control al parametrilor tehnologici, a dispozitivelor de protecție, precum și a dotărilor cu mijloace de prevenire și avertizare a stărilor de pericol și informarea conducătorului unității în conformitate cu art. 12 alin. (1)–(3) din Legea nr. 90/1996, republicată;

f) studii referitoare la procesele tehnologice și/sau de muncă și evaluarea factorilor de risc de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, inclusiv stabilirea măsurilor de asigurare a unor condiții normale de lucru;

g) verificarea documentațiilor de proiectare și execuție a construcțiilor, a echipamentelor tehnice, precum și a tehnologiilor de fabricație, cu respectarea normelor de protecție a muncii și/sau a standardelor, în conformitate cu art. 18 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 90/1996, republicată;

h) elaborarea documentației necesare pentru certificarea echipamentelor tehnice și echipamentelor individuale de protecție, precum și pentru avizarea prototipurilor de echipament individual de protecție și de lucru, în conformitate cu art. 12 alin. (4) și art. 15 alin. (2) și (3) din Legea nr. 90/1996, republicată;

i) formarea specialiștilor în domeniul protecției muncii, în conformitate cu art. 20 lit. m) din Legea nr. 90/1996, republicată, și cu art. 80 din Normele generale de protecție a muncii;

j) instruirea, testarea și perfecționarea profesională a persoanelor cu atribuții în domeniul protecției muncii, în conformitate cu art. 18 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 90/1996, republicată;

k) verificarea aptitudinilor psihoprofesionale ale solicitanților, în scopul orientării și îndrumării acestora pe locuri de muncă și profesioni, în concordanță cu caracteristicile lor psihologice, în raport cu particularitățile activității și cu condițiile de muncă impuse de postul de lucru, în conformitate cu art. 18 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 90/1996, republicată, și cu art. 40 din Normele generale de protecție a muncii;

l) orice alte servicii care vizează îmbunătățirea condițiilor de muncă, prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale (sistem informațional și de evidență statistică în domeniul protecției muncii, întocmirea registrelor de evidență ale unității și a rapoartelor anuale, în conformitate cu prevederile stabilite de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, sau la perioadele solicitate de angajator, cu privire la situația condițiilor de muncă din unități, întocmirea documentațiilor cu caracter tehnic de informare și atenționare specifice unității).

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) sunt cele care revin angajatorului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 4. — (1) Serviciile în domeniul protecției muncii se pot efectua numai de către persoanele cu studii și competență în domeniu, după cum urmează:

a) persoanele care au lucrat cel puțin 5 ani în cadrul direcțiilor de specialitate ale Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Inspecției Muncii și inspectoratelor teritoriale de muncă și care în prezent sunt în activitate în alte unități sau sunt pensionate de cel mult 3 ani;

b) persoanele cu studii superioare din compartimentele de protecția muncii din unități, aflate în activitate sau pensionate de cel mult 3 ani, având o vechime de cel puțin 5 ani în această activitate;

c) persoanele cu studii medii, cu o vechime de cel puțin 10 ani în compartimentele de protecția muncii din unități;

d) persoanele cu studii superioare tehnice, care au absolvit cursuri postuniversitare de minimum 8 săptămâni în domeniul protecției muncii;

e) persoanele cu studii superioare de specialitate în psihologie;

f) persoanele care au dobândit funcția de psiholog până în anul 1990, cu obligația prezentării de documente justificative care să ateste o experiență de minimum 5 ani în domeniu.

(2) Se interzice acordarea de consultanță, în baza prezentului regulament, de către persoanele aflate în activitate în cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Inspecției Muncii și inspectoratelor teritoriale de muncă.

Art. 5. — Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii se acordă pentru efectuarea activităților prevăzute la art. 3 alin. (1), dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 4, precum și condițiile generale și specifice prevăzute în prezentul regulament.

Art. 6. — Condițiile generale pentru toate activitățile menționate la art. 3 alin. (1) sunt cunoașterea Legii nr. 90/1996, republicată, a Normelor generale de protecție a muncii și a normelor specifice de securitate a muncii pentru ramurile, subramurile și activitățile din economia națională pentru care se solicită certificatul.

Art. 7. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. a) condițiile specifice se referă la cunoașterea Normelor metodologice privind autorizarea funcționării persoanelor fizice și juridice din punct de vedere al protecției muncii, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 76/2001, Hotărârii Guvernului nr. 599/2001 pentru stabilirea modelului și conținutului cererii de înregistrare și ale certificatului de înregistrare a comerciantului și a Hotărârii Guvernului nr. 625/2001 pentru aprobarea procedurilor de autorizare a funcționării comercianților — partea referitoare la protecția muncii.

Art. 8. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. b) nu sunt necesare condiții specifice.

Art. 9. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. c) condițiile specifice se referă la cunoașterea Normelor metodologice privind avizarea documentațiilor cu caracter tehnic de informare și instruire în domeniul protecției muncii.

Art. 10. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. d) condițiile specifice se referă la cunoașterea Normelor metodologice privind comunicarea, cercetarea, înregistrarea, raportarea, evidența accidentelor de muncă și declararea, confirmarea, înregistrarea, raportarea, evidența bolilor profesionale, precum și a celorlalți indicatori care definesc morbiditatea profesională.

Art. 11. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. e) nu sunt necesare condiții specifice.

Art. 12. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. f) condițiile specifice sunt după cum urmează:

a) solicitantul trebuie să fie absolvent al cursurilor post-universitare de minimum 8 săptămâni, dedicate metodelor de evaluare a riscurilor;

b) solicitantul trebuie să posede cunoștințe în domeniu.

Art. 13. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. g) condițiile specifice se referă la cunoașterea cerințelor esențiale de securitate și sănătate în muncă, transpuse prin norme, standarde și alte reglementări în vigoare.

Art. 14. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. h) condițiile specifice sunt după cum urmează:

a) solicitantul trebuie să fie absolvent al cursurilor post-universitare de minimum 8 săptămâni, dedicate certificării;

b) solicitantul trebuie să posede cunoștințe despre Normele metodologice privind certificarea calității de protecție a prototipurilor sortimentelor de echipament individual de protecție și de lucru și avizarea introducerii lor în fabricație, cu modificările și completările ulterioare;

c) solicitantul trebuie să posede cunoștințe despre Normele metodologice referitoare la certificarea calității din punct de vedere al securității muncii, a echipamentelor tehnice, cu modificările și completările ulterioare;

d) solicitantul trebuie să posede cunoștințe despre cerințele esențiale de securitate și sănătate în muncă, transpuse în norme, standarde și alte reglementări în vigoare;

e) solicitantul trebuie să posede cunoștințe despre seria de standarde ISO 9000 și EN 45000.

Art. 15. — (1) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. i) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a avea cunoștințe despre Normele metodologice privind avizarea documentațiilor cu caracter tehnic de informare și instruire în domeniul protecției muncii și de a demonstra, cu documente, că pentru o perioadă de cel puțin 3 ani deține sau are acces la:

a) spațiu în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecție a muncii și ale normelor specifice de securitate a muncii;

b) aparatură în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecție a muncii;

c) mobilier în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecție a muncii.

(2) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. i) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a prezenta materialul didactic (manuale, suport de curs, norme, standarde, cărți, broșuri etc.) și testele de verificare a cunoștințelor, avizate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

(3) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. i) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a demonstra că lectorii au o vechime în domeniul protecției muncii de cel puțin 5 ani și se încadrează în următoarele categorii:

a) sunt din rețeaua direcțiilor de specialitate în domeniu din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Inspecției Muncii și inspectoratelor teritoriale de muncă, în condițiile tarifării conform ordinelor ministrului muncii și solidarității sociale;

b) sunt din cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii — I.N.C.D.P.M. București;

c) sunt pensionari proveniți din rețeaua direcțiilor de specialitate în domeniu din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Inspecției Muncii și inspectoratelor teritoriale de muncă;

d) sunt cadre didactice care predau cunoștințe generale în domeniul protecției muncii pentru instituțiile de învățământ liceal, tehnic, de maiștri, postliceal și superior.

(4) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. i) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a demonstra că deține avizul Ministerului Educației și Cercetării.

Art. 16. — (1) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. j) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a avea cunoștințe despre Normele metodologice privind avizarea documentațiilor cu caracter tehnic de informare și instruire în domeniul protecției muncii și de a demonstra, cu documente, că pentru o perioadă de cel puțin 3 ani deține sau are acces la:

a) spațiu în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecție a muncii și ale normelor specifice de securitate a muncii;

b) aparatură în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecție a muncii;

c) mobilier în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecție a muncii.

(2) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. j) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a prezenta materialul didactic (manuale, suport de curs, norme, standarde, cărți, broșuri etc.) și testele de verificare a cunoștințelor, avizate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale.

(3) Condițiile specifice pe care trebuie să le îndeplinească lectorii sunt similare cu cele prevăzute la art. 15 alin. (3).

Art. 17. — (1) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. k) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a demonstra că pentru o perioadă de cel puțin 3 ani deține sau are acces la:

a) spațiu, în conformitate cu prevederile Normelor generale de protecție a muncii și ale normelor specifice de securitate a muncii;

b) aparatură adecvată.

(2) Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. k) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a demonstra că deține baterii de teste pentru determinarea caracteristicilor psihoprofessionale ale solicitanților.

(3) Solicitantul trebuie să aibă studii superioare în domeniul psihologiei.

Art. 18. — Pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. l) condițiile specifice se referă la obligativitatea solicitantului de a avea cunoștințe despre:

a) Normele metodologice privind locul de muncă cu pericol deosebit și pericol iminent de accidentare;

b) Normele metodologice privind finanțarea cheltuielilor pentru realizarea măsurilor de protecție a muncii;

c) Normele metodologice privind comunicarea, cercetarea, înregistrarea, raportarea, evidența accidentelor de muncă și declararea, confirmarea, înregistrarea, raportarea, evidența bolilor profesionale, precum și a celorlalți indicatori care definesc morbiditatea profesională.

CAPITOLUL II

Procedura de acordare a Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii

Art. 19. — În vederea obținerii Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, persoanele fizice și juridice interesate vor înainta Ministerului Muncii și Solidarității Sociale — Direcția securității și sănătății în muncă un dosar cuprinzând documentele necesare conform prezentului regulament.

Art. 20. — Pentru persoanele fizice care solicită abilitarea din punct de vedere al protecției muncii dosarul trebuie să conțină următoarele documente:

a) cerere-tip de acordare a Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii (anexa nr. 1), în două exemplare semnate în original;

b) curriculum vitae;

c) copii de pe documentele care atestă pregătirea profesională (diplomă de studii, certificate sau adeverințe de absolvire a cursurilor de formare și/sau instruire, testare și perfecționare în domeniul protecției muncii);

d) documente care atestă vechimea în activitatea de protecție a muncii și experiența în ramurile, subramurile și activitățile pentru care se solicită Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii (copie de pe cartea de muncă sau adeverințe de la locul de muncă);

e) copie de pe decizia de pensionare, în cazul pensionarilor;

f) copii de pe documentele care dovedesc atestarea acestora de către instituții abilitate, ca de exemplu: Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii — I.N.C.D.P.M. București (evaluarea riscurilor), organisme abilitate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (medii explozive), Inspecția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat (cazane și recipiente sub presiune, mecanisme și instalații de ridicat), Compania Națională de Electricitate — S.A. (instalații electrice), Societatea Națională de Gaze Naturale „Romgaz” — S.A. (instalații de alimentare cu gaze naturale);

g) documente care să ateste îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 12 lit. a), art. 14 lit. a), art. 15, 16 și 17, după caz;

h) avizul scris al inspectoratului teritorial de muncă din județul în care își are sediul persoana juridică sau domiciliul persoana fizică.

Art. 21. — (1) Pentru persoanele juridice care solicită abilitarea din punct de vedere al protecției muncii sunt necesare următoarele documente:

a) cerere-tip de acordare a Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii (anexa nr. 1), în două exemplare semnate în original;

b) actul constitutiv al societății comerciale, cu menționarea, în cadrul obiectului de activitate al persoanei juridice, a activităților de prestări de servicii în domeniul protecției muncii;

c) fișa de prezentare a persoanei juridice;

d) acte care să dovedească faptul că persoana nominalizată să coordoneze activitatea de prestări de servicii în domeniul protecției muncii, desfășurată în cadrul persoanei juridice, se încadrează în prevederile art. 4;

e) curriculum vitae al coordonatorului activității și al personalului de specialitate în domeniul protecției muncii (experți pe domenii);

f) copii de pe documentele care atestă pregătirea profesională (diplomă de studii, certificate sau adeverințe de absolvire a cursurilor de formare și/sau instruire, testare și perfecționare în domeniul protecției muncii) pentru personalul de conducere și de administrare a persoanei juridice, pentru coordonatorul activității și pentru personalul de specialitate în domeniul protecției muncii;

g) copii de pe documentele care să ateste pentru personalul de specialitate angajat ca expert o vechime în protecția muncii de minimum 3 ani;

h) cazierul personalului de conducere și de administrare a persoanei juridice, precum și cazierul coordonatorului activității în domeniul protecției muncii;

i) documente care atestă vechimea în activitatea de protecție a muncii și experiența în ramurile, subramurile și activitățile pentru care se solicită abilitarea (copie de pe cartea de muncă sau adeverințe de la locul de muncă) persoanei care va coordona activitatea de prestări de servicii în domeniu, precum și documente care atestă vechimea și experiența personalului de specialitate;

j) documente care să ateste angajarea de către persoana juridică a coordonatorului activității de prestări de servicii în domeniul protecției muncii;

k) după caz, în funcție de activitățile pentru care se solicită certificatul, documente care să ateste îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 12 lit. a), art. 14 lit. a), art. 15, 16 și 17, după caz.

(2) La interviu persoana juridică va fi reprezentată de patronul firmei și de persoana sau persoanele nominalizate să coordoneze activitatea în domeniul protecției muncii.

(3) Din fișa de prezentare a persoanei juridice, însoțită de memoriu, trebuie să rezulte:

a) competența persoanei juridice, exprimată prin număr de salariați, număr de ingineri, juriști, alți specialiști, documente referitoare la sediu (amplasamentul, schița spațiului disponibil), dacă are acces la cabinet amenajat, dotarea cu mobilier, aparatură, materiale de instruire, de testare și mijloace de propagandă, eventuale recomandări etc.;

b) compatibilitatea obiectivelor din sfera de activitate a persoanei juridice cu cerințele actelor normative (legi, hotărâri ale Guvernului, norme, normative, standarde etc.) din domeniul protecției muncii;

c) pregătirea profesională și experiența personalului de specialitate (experți pe domenii), a celui de conducere și de administrare, cursuri de formare și instruire/perfecționare, în domeniul protecției muncii, absolvite. În funcție de activitățile pentru care se solicită Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii se vor prezenta copii de pe documentele care dovedesc atestarea de către instituții abilitate, ca de exemplu: Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii — I.N.C.D.P.M. București (evaluarea riscurilor), organisme abilitate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (medii explozive), Inspecția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat (cazane și recipiente sub presiune, mecanisme și instalații de ridicat), Compania Națională de Electricitate — S.A. (instalații electrice), Societatea Națională de Gaze Naturale „Romgaz” — S.A. (instalații de alimentare cu gaze naturale).

Art. 22. — Persoanele fizice sau juridice care solicită acordarea Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. k) vor depune dosarele la Comisia de evaluare pentru psihologi ulterior verificării conținutului de către Direcția securității și sănătății în muncă din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

Art. 23. — În situația în care o persoană juridică, titulară a unui certificat de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, intenționează să își deschidă filială în alt județ decât cel în care își are sediul, va înainta comisiei din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale cererea și documentația necesară pentru abilitarea filialei de a presta servicii în domeniul protecției muncii. În acest caz dosarul va conține și certificatul de abilitare al persoanei juridice de care aparține filiala, precum și avizul scris al inspectoratului teritorial de muncă din județul pe teritoriul căruia își va desfășura activitatea filiala.

Art. 24. — (1) În cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale se înființează Comisia de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, ale cărei atribuții sunt:

- a) analiza documentației prin care se solicită abilitarea;
- b) organizarea unui examen scris și a unui interviu cu solicitantii pentru evaluarea competenței și capacității de a presta servicii în domeniul protecției muncii. Examenul scris și interviul se susțin de către toți solicitantii, fără excepții;
- c) evaluarea, după caz, în funcție de ramurile, subramurile și activitățile pentru care se solicită abilitarea, a gradului de îndeplinire a condițiilor prevăzute la art. 12 lit. a), art. 14 lit. a), art. 15, 16 și 17, după caz;
- d) realizarea, dacă este cazul, a unui audit la sediul solicitantului;
- e) aprobarea sau respingerea solicitării de abilitare.

(2) Componenta și modul de organizare și funcționare a Comisiei de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii se stabilesc prin ordin al secretarului de stat coordonator al activității de securitate și sănătate în muncă din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.

Art. 25. — Pentru persoanele fizice sau juridice care solicită acordarea Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. k), examenul scris se va realiza de către Comisia de evaluare pentru psihologi.

Art. 26. — (1) Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, conform anexei nr. 2, se eliberează în următoarele condiții:

- a) persoana fizică sau coordonatorul activității de prestări de servicii în domeniul protecției muncii, în cazul persoanei juridice, îndeplinește condițiile prevăzute la art. 4 și dovedește aceasta cu documente;
- b) solicitantul îndeplinește condițiile prevăzute la art. 12 lit. a), art. 14 lit. a), art. 15, 16 și 17, după caz;
- c) documentația depusă la comisie este completă;
- d) există avizul favorabil scris al inspectoratului teritorial de muncă din județul în care solicitantul își are sediul ori, după caz, domiciliul;
- e) solicitantul este declarat admis la examenul susținut în fața comisiei.

(2) În cazul în care solicitantul nu îndeplinește una dintre condițiile menționate mai sus sau nu promovează examenul, dosarul se restituie pe bază de semnătură.

Art. 27. — (1) Valabilitatea Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii este de 3 ani. Pentru reînnoirea acestuia personalul de specialitate va absolvi în mod obligatoriu cursuri de instruire, testare și perfecționare. Cheltuielile pentru aceste cursuri vor fi suportate de către titularul certificatului.

(2) Modificarea oricărei condiții inițiale în baza căreia s-a obținut certificatul conduce la încetarea valabilității acestuia.

Art. 28. — Inspectoratele teritoriale de muncă vor verifica respectarea de către persoanele care dețin Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii a tuturor condițiilor prevăzute în prezentul regulament și vor propune comisiei din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, dacă este cazul, retragerea certificatului.

Art. 29. — Pentru persoanele fizice sau juridice abilitate în domeniul protecției muncii pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. k) supravegherea activității și respectării condițiilor pentru care a fost emis certificatul va fi efectuată de către Comisia de evaluare pentru psihologi împreună cu inspectoratele teritoriale de muncă.

CAPITOLUL III

Procedura de reînnoire și/sau extindere a Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii

Art. 30. — Reînnoirea Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii se face la expirarea termenului sau la modificarea condițiilor inițiale ori în situația extinderii domeniului de valabilitate a acestuia.

Art. 31. — Cererea de reînnoire a Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii se va depune cu 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate.

Art. 32. — În vederea reînnoirii și/sau extinderii Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, persoanele fizice și persoanele juridice abilitate vor prezenta următoarele documente:

- a) cerere pentru reînnoirea și/sau extinderea certificatului (anexa nr. 1), în două exemplare semnate în original;
- b) avizul scris al inspectoratului teritorial de muncă, care să conțină o evaluare a activității desfășurate de solicitant;
- c) Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, în original;
- d) originalul și copia de pe documentele care justifică reînnoirea și/sau extinderea certificatului (certificatul de absolvire a cursurilor de instruire, testare și perfecționare în domeniul protecției muncii ori de pregătire profesională în alte ramuri și subramuri de activitate etc.);
- e) document de la primărie, care să ateste că persoana fizică este autorizată să desfășoare activități independente, potrivit legii, sau în cazul persoanei juridice, actul constitutiv (statut și/sau contract de societate) și dovada înmatriculării societății comerciale în registrul comerțului.

Art. 33. — Solicitanții vor susține un examen scris și un interviu în vederea reînnoirii și/sau extinderii Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii. Pentru persoanele fizice și juridice abilitate în domeniul protecției muncii pentru activitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. k) reînnoirea se va face și pe baza unui acord de principiu dat de către Comisia de evaluare pentru psihologi.

CAPITOLUL IV

Obligațiile și răspunderile persoanelor fizice atestate și persoanelor juridice abilitate să presteze servicii în domeniul protecției muncii

Art. 34. — Persoanele fizice și persoanele juridice abilitate să presteze servicii în domeniul protecției muncii au următoarele obligații:

- a) prezentarea unui raport semestrial asupra activității desfășurate în domeniul protecției muncii, care se va înainta la inspectoratul teritorial de muncă până la data de 20 a lunii următoare încheierii semestrului, întocmit conform formularului prevăzut în anexa nr. 3;
- b) cunoașterea legislației în domeniul securității și sănătății în muncă, a Normelor generale de protecție a muncii și a normelor specifice de securitate a muncii pentru unitățile cu care încheie contracte de prestări de servicii;
- c) cunoașterea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 90/1996, republicată, elaborate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale — Protecția muncii;
- d) cunoașterea metodelor de evaluare a nivelului de risc profesional și de stabilire a locurilor de muncă cu pericol deosebit;

e) evaluarea situației protecției muncii, potrivit contractului de prestări de servicii, în strictă corelare cu prevederile actelor normative în vigoare;

f) respectarea strictă a regulilor și măsurilor de protecție a informațiilor confidențiale privind persoanele juridice contractante de prestări de servicii;

g) menținerea capacității tehnice și organizatorice care să permită prestarea serviciilor în domeniul protecției muncii în condițiile pentru care a fost emis Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii.

Art. 35. — Persoanele fizice și juridice care dețin Certificat de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii au răspunderea pentru:

a) calitatea și legalitatea serviciilor prestate;

b) sesizarea în scris a patronului sau managerului asupra unor deficiențe ale echipamentelor tehnice (lipsa sau nefuncționarea aparatului de măsură și control, a dispozitivelor de protecție etc.) care pot genera accidente de muncă sau boli profesionale;

c) sesizarea în scris a inspectoratelor teritoriale de muncă asupra unor riscuri care pot genera accidente cu urmări grave, constatate cu prilejul prestării serviciilor;

d) prestarea serviciilor numai în domeniile (ramuri, subramuri și activități) și condițiile pentru care s-a eliberat

Certificatul de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 36. — Contractul de prestări de servicii în domeniul protecției muncii, încheiat între prestator și beneficiar, nu absolvă patronul sau managerul de răspunderea ce îi revine, potrivit legii, pentru asigurarea securității și sănătății salariaților săi în exercitarea profesiei și a atribuțiilor pentru care au fost angajați.

Art. 37. — Tarifele pentru plata serviciilor prestate se stabilesc, în funcție de complexitatea acestor servicii, pe bază de negocieri între părțile contractante.

Art. 38. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezentul regulament și au următorul conținut:

— anexa nr. 1 — Cerere de solicitare a Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii;

— anexa nr. 2 — Certificat de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii;

— anexa nr. 3 — Raport de activitate semestrial.

ANEXA Nr. 1

Numărul și data de înregistrare
la persoana solicitantă

...../.....

Către

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Comisia de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice
pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii

Prin prezenta vă rugăm să analizați dosarul anexat, în vederea eliberării Certificatului de abilitare pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii. Avem competență, capacitate și personal cu pregătire corespunzătoare.

În susținerea celor de mai sus vă prezentăm următoarele:

1. Denumirea/Numele și prenumele, precum și sediul/adresa persoanei juridice/fizice

....., codul poștal

Telefon acasă, telefon serviciu, fax

2. Numele și prenumele patronului sau ale persoanei fizice

3. Numele și prenumele, pregătirea profesională și experiența personalului care va presta asemenea servicii¹⁾:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Pregătirea profesională	Funcții îndeplinite ²⁾

4. Activitățile pentru care se solicită certificatul (conform art. 3 din Regulamentul de abilitare a persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii):

.....

5. Ramurile și subramurile economiei naționale pentru care se solicită certificatul (conform Clasificării Activităților din Economia Națională):

.....

¹⁾ Se va completa numai de către persoanele juridice.

²⁾ Se vor completa funcțiile îndeplinite în activitatea de prestări de servicii în domeniul protecției muncii din cadrul persoanei juridice (coordonator al activității, expert tehnic, executant etc.).

România
Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

CERTIFICAT DE ABILITARE

pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii

Nr. 43PS din

Se abilitază persoana fizică/juridică¹⁾ pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii pentru următoarele ramuri, subramuri și activități:

- ramurile și subramurile
- activitățile conform anexei care face parte integrantă din prezentul certificat.

Serviciile prestate vor respecta cu strictețe prevederile Legii protecției muncii nr. 90/1996, republicată, Normele generale de protecție a muncii, normele metodologice, normele specifice de securitate a muncii și celelalte acte normative referitoare la securitatea și sănătatea în muncă.

Valabil până la, cu posibilitate de prelungire.

Secretar de stat,

.....

Președintele

Comisiei de abilitare a persoanelor fizice
și persoanelor juridice pentru a presta
servicii în domeniul protecției muncii,

.....

¹⁾ Se vor completa denumirea și adresa persoanei fizice/juridice.

ANEXĂ

la Certificatul nr.

LISTA

cuprinzând activitățile de prestări de servicii în domeniul protecției muncii pentru care se eliberează certificatul

.....*)

a) elaborarea documentațiilor necesare în vederea obținerii autorizației de funcționare a persoanelor juridice din punct de vedere al protecției muncii, potrivit art. 18 alin. (1) lit. b) din Legea protecției muncii nr. 90/1996, republicată, precum și art. 1 alin. (4) și art. 3 alin. (5) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2001 privind simplificarea unor formalități administrative pentru înregistrarea și autorizarea funcționării comercianților;

b) elaborarea și/sau completarea instrucțiunilor tehnice de lucru, precum și a instrucțiunilor proprii de aplicare a normelor de protecție a muncii în funcție de particularitățile proceselor de muncă, în conformitate cu art. 5 alin. (6) și art. 18 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 90/1996, republicată;

c) efectuarea instructajului de protecția muncii, precum și testarea cunoștințelor în domeniul protecției muncii la categoriile de personal stabilite de conducerea unității contractante, potrivit art. 18 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 90/1996, republicată, și art. 56 din Normele generale de protecție a muncii;

d) cercetarea accidentelor de muncă ce au produs incapacitate temporară de muncă, potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 90/1996, republicată, și întocmirea dosarului;

e) verificarea dotărilor echipamentelor tehnice cu aparatură de măsură și control al parametrilor tehnologici, a dispozitivelor de protecție, precum și a dotărilor cu mijloace de prevenire și avertizare a stărilor de pericol și informarea

conducătorului unității potrivit art. 12 alin. (1)–(3) din Legea nr. 90/1996, republicată;

f) studii referitoare la procesele tehnologice și/sau de muncă și evaluarea factorilor de risc de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, inclusiv stabilirea măsurilor de asigurare a unor condiții normale de lucru;

g) verificarea documentațiilor de proiectare și execuție a construcțiilor, a echipamentelor tehnice, precum și a tehnologiilor de fabricație cu respectarea normelor de protecție a muncii și/sau a standardelor, potrivit art. 18 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 90/1996, republicată;

h) elaborarea documentației necesare pentru certificarea echipamentelor tehnice și echipamentelor individuale de protecție, precum și pentru avizarea prototipurilor de echipament individual de protecție și de lucru, potrivit art. 12 alin. (4) și art. 15 alin. (2) și (3) din Legea nr. 90/1996, republicată;

i) formarea specialiștilor în domeniul protecției muncii, potrivit art. 20 lit. m) din Legea nr. 90/1996, republicată, și art. 80 din Normele generale de protecție a muncii;

j) instruirea, testarea și perfecționarea profesională a persoanelor cu atribuții în domeniul protecției muncii, potrivit art. 18 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 90/1996, republicată;

k) verificarea aptitudinilor psihoprofesionale ale solicitanților în scopul orientării și îndrumării acestora pe locuri de muncă și profesiuni, în concordanță cu caracteristicile lor psihologice, în raport cu particularitățile activității și cu

*) Se vor completa denumirea și adresa titularului de autorizație (persoană fizică sau persoană juridică), precum și numele și prenumele coordonatorului activității de prestări de servicii în domeniul protecției muncii, după caz.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII ȘI FAMILIEI
Nr. 491 din 3 iulie 2002

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE
Nr. 185 din 28 iunie 2002

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății și familiei și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 72/44/2002 pentru aprobarea listelor cuprinzând denumirile comune internaționale (DCI) ale medicamentelor din Nomenclatorul de medicamente și produse biologice de uz uman, de care beneficiază asigurații, pe bază de prescripție medicală în tratamentul ambulatoriu, cu și fără contribuție personală, și a sistemului de compensare a prețurilor cu amănuntul la unele medicamente de uz uman, cu modificările și completările ulterioare

Ministrul sănătății și familiei și președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, în temeiul art. 24 alin. (1) din Legea asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere:

- prevederile art. 33 din Legea nr. 100/1998 privind asistența de sănătate publică;
 - art. 3 pct. 19 din Hotărârea Guvernului nr. 22/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății și Familiei, cu modificările și completările ulterioare;
 - art. 5 pct. 15 din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 37/2001, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 29 martie 2001,
- emit următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului sănătății și familiei și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 72/44/2002 pentru aprobarea listelor cuprinzând denumirile comune internaționale (DCI) ale medicamentelor din Nomenclatorul de medicamente și produse biologice de uz uman, de care beneficiază asigurații, pe bază de prescripție medicală în tratamentul ambulatoriu, cu și fără contribuție personală, și a sistemului de compensare a prețurilor cu amănuntul la unele medicamente de uz uman, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 126 din 18 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **Alineatul (4) al articolului 3 se abrogă.**
2. **După articolul 5 se introduce articolul 5¹ cu următorul cuprins:**

„Art. 5¹. — Prescripțiile medicale pentru medicamentele cu contribuție personală vor conține, în mod obligatoriu, numărul bonului de casă.”

Art. II. — Prevederile prezentului ordin intră în vigoare începând cu data de 8 iulie 2002.

Art. III. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății și familiei,
Daniela Bartoș

Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
prof. univ. dr. **Eugeniu Țurlea**

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro